

Lokalplan nr. 258

For et område til vindmøllepark
i Lem Kær nordvest for Lem

© Kort- & Matrikelstyrelsen og Ringkøbing-Skjern Kommune

Ringkøbing-Skjern Kommune

15. september 2009

Ringkøbing-Skjern Kommune

Nærmere oplysninger

Ringkøbing-Skjern Kommune
Plan, Udvikling og Kultur
Rødkløvervej 4
6950 Ringkøbing
Planlægger: Jeanette Jeppesen, tlf. 9974 1256

Lokalplan nr. 258 for et område til vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem er udarbejdet af
Planstaben i Ringkøbing-Skjern Kommune i samarbejde med SJ-Consult, Vestergade 48 H, 2.tv, 8000 Århus C

Forsidebilledet viser vindmølleparken set fra nordvest ved Klaptoft

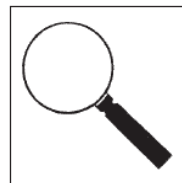

Indholdsfortegnelse

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Vejledning

Hvad er en lokalplan? ..... side 4

Redegørelse

Lokalplanens baggrund og formål..... side 6
Lokalplanområdet ..... side 6
Lokalplanområdets omgivelser ..... side 7
Lokalplanens indhold ..... side 7
Lokalplanens sammenhæng med anden planlægning ..... side 13
Landzoneadministration – bonusvirkning ..... side 15
Tilladelser eller dispensationer fra andre myndigheder ..... side 15
Servitutter ..... side 16

Planbestemmelser

Indledning ..... side 17
1. Formål ..... side 17
2. Område og zonestatus ..... side 17
3. Arealanvendelse ..... side 18
4. Udstykning ..... side 18
5. Bebyggelsens placering og omfang ..... side 18
6. Bebyggelsens udseende ..... side 19
7. Ubebyggede arealer ..... side 20
8. Veje, stier og parkering ..... side 20
9. Tekniske anlæg ..... side 20
10. Miljø ..... side 20
11. Grundejerforening ..... side 20
12. Betingelser for, at ny bebyggelse må tages i brug ..... side 21
13. Lokalplan og byplanvedtægt ..... side 21
14. Servitutter ..... side 21
15. Retsvirkninger ..... side 21
Vedtagelse ..... side 23
Offentlig bekendtgørelse ..... side 23

Bilag

Matrikelkort.....bilag 1
Eksisterende forhold.....bilag 2
Arealanvendelse .....bilag 3
Ikke-teknisk resume af VVM-redegørelse og miljørapport ”Vindmøller i Lem Kær” .....bilag 4
Sammenfattende redegørelse jf. 9, stk. 2 i Lov om miljøvurdering af planer og programmer .....bilag 5

Hvad er en lokalplan?

Lokalplaner skal styre den fremtidige udvikling i et område og give borgerne og byrådet mulighed for at vurdere konkrete tiltag og sætte dem i sammenhæng med planlægningen som helhed.

I en lokalplan fastlægger byrådet bestemmelser for, hvordan arealer, nye bygninger, beplantning, veje, stier osv. skal placeres og udformes inden for et bestemt område.

Lokalplanen består af:

Redegørelsen, som beskriver baggrunden og formålet med lokalplanen, og fortæller om lokalplanens indhold. Herudover redegør den bl.a. også for de miljømæssige forhold, og hvordan lokalplanen forholder sig til anden planlægning, og om gennemførelsen af lokalplanen kræver tilladelser eller dispensationer fra andre myndigheder.

Planbestemmelserne, der er de bindende bestemmelser for områdets fremtidige anvendelse. Illustrationer og tekst, der er skrevet i *kursiv*, har til formål at forklare og illustrere planbestemmelserne og er således ikke direkte bindende.

Bilag:

Matrikelkort, der viser afgrænsningen af området i forhold til skel.

Eksisterende forhold, der viser, hvorledes området er disponeret ved udarbejdelsen af lokalplanforslaget.

Arealanvendelseskort, der viser, hvordan området er disponeret. Kortet hænger nøje sammen med lokalplanbestemmelserne som er bindende. I tilfælde der er uoverensstemmelse mellem kort og bestemmelserne, så er det teksten, der er bindende.

Ikke teknisk resume af VVM-redegørelse og miljørapport.

Hvornår laves der lokalplan?

Planloven bestemmer, at byrådet har *pligt* til at lave lokalplan, før der gennemføres større udstykninger eller større bygge- og anlægsarbejder, herunder nedrivning af byggeri. Endvidere har byrådet denne pligt, når det er nødvendigt for at sikre kommuneplanens virkeliggørelse, eller når der skal overføres arealer fra landzone til byzone.

Byrådet har *ret* til på ethvert tidspunkt at beslutte at udarbejde et lokalplanforslag.

Lokalplanforslaget

Når Byrådet har udarbejdet et forslag til lokalplan, offentliggør kommunen det i mindst 8 uger. I den periode har borgerne lejlighed til at komme med bemærkninger, indsigelser eller forslag til ændringer. Når offentlighedsperioden er slut, vurderer byrådet, i hvilken udstrækning det vil imødekomme eventuelle indsigelser og ændringsforslag. Herefter vedtager byrådet planen endeligt.

Hvis Byrådet, på baggrund af de indkomne indsigelser eller efter eget ønske, vil foretage så omfattende ændringer, at der reelt er tale om et nyt planforslag, starter proceduren forfra med offentliggørelse af et nyt lokalplanforslag.

Den endelige lokalplan

Når byrådet har vedtaget lokalplanen endeligt og bekendtgjort den i avisen, er den bindende for de ejendomme, der ligger inden for lokalplanens område. Det betyder, at der ikke må etableres forhold i strid med planens bestemmelser.

Lovlig eksisterende bebyggelse eller lovlig anvendelse, som er etableret før lokalplanforslaget blev offentliggjort, kan fortsætte som hidtil, selvom det er i strid med lokalplanen - også efter ejerskifte. Lokalplanen medfører ikke pligt til at gennemføre de bebyggelser eller anlæg, der er beskrevet i planen.

Retsvirkninger

Lokalplanens retsvirkninger er nærmere beskrevet i afsnittet Retsvirkninger i lokalplanen.

Kommuneplantillæg nr. 75, tidligere Ringkøbing Kommune

Som konsekvens af miljørapporten udlægger kommunen et støjkonsekvensområde i kommuneplanen. Derfor ændrer kommunen de eksisterende kommuneplanrammer i et tillæg til kommuneplanen. Tillægget bliver offentliggjort samtidig med lokalplanen og med samme indsigelsesfrist.

Ikke teknisk resumé

VVM-redegørelse og miljørapport

Et ikke-teknisk resumé af udarbejdet VVM-redegørelse og miljørapport fremgår af bilag 4. VVM-redegørelsen og miljørapporten bliver offentliggjort samtidig med kommuneplantillægget og lokalplanen, og kan ses på www.rksk.dk.

Redegørelse Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Figur 1. Lokalplanområdets afgrænsning.
Luftfoto optaget i 2007.

Redegørelse

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Lokalplanens baggrund og formål

Baggrunden for lokalplanen er, at Ringkøbing-Skjern Kommune ønsker, at der kan opstilles op til 12 vindmøller med maksimal totalhøjde på 149,9 meter i to parallelle rækker fra nordvest til sydøst, samt 1 - 3 målemaster på under 100 meter. Området i Lem Kær var udpeget som velegnet område for afprøvning og demonstration af vindmøller i forslag til temaplan for vindmøller i Ringkøbing-Skjern Kommune. Temaplanen har været fremlagt i offentlig høring fra den 25. oktober 2008 til den 23. januar 2009. Idet Vestas er involveret i projektet og ønsker at opsætte den første afprøvningsmølle i 2009, har Ringkøbing-Skjern Kommune besluttet at igangsætte planarbejdet for området i Lem Kær i december 2008.

Byrådet har i april 2009 besluttet at Temaplanens område 14 - Lem Kær fastholdes.

Ansøgningen til projektet kommer fra Energicenter Nord. I ansøgningen indgår et hovedforslag og et alternativ. Begge forslag holder sig inden for lokalplanområdet, men i den østlige række vil det være muligt at opsætte op til seks vindmøller i alternativet, hvor det i hovedforslaget er fem møller.

Debatfase 2008-2009

Ringkøbing-Skjern Kommune udsendte et debatoplæg i foroffentlighedsfasen i perioden 17. december 2008 til 23. januar 2009. På baggrund af indsigelser fra borgere blev den sydlige afgrænsning for projektområdet flyttet godt 600 m mod nord.

Endelig vedtagelse

Ved den endelige vedtagelse af denne lokalplan besluttede byrådet at meddele tilladelse til hovedforslaget, hvormed denne lokalplan giver mulighed for opstilling af op til 11 møller. Som konsekvens heraf er lokalplanen tilrettet inden offentliggørelse.

Udskiftningsordning

Folketinget har vedtaget en ordning, der giver en forøget elpris for nye vindmøller, hvis ældre vindmøller med en kapacitet på 450 kW eller derunder bliver nedtaget samtidig. Ordningen åbner mulighed for at nedtage ældre vindmøller, der står uhenigtsmæssigt i landskabet, enten som visuelt dårligt placeret eller ved at optage områder med god vind. Ved realisering af projektet i Lem Kær vil 18 ældre og mindre vindmøller blive nedtaget i Tændpibe Vindmøllepark ved opstilling af den første vind-

mølle i 2009. De resterende 17 vindmøller i Tændpibe vil blive nedtaget ved andre projekter, mens 17 vindmøller i Velling Mærsk ikke vil blive nedtaget før de er nedslidte. Med tiden vil de tidligere 100 små vindmøller i Tændpibe og Velling Mærsk nær kysten være erstattet af 11 vindmøller i to rækker længere inde bag kysten. De nye vindmøller vil dog være betydelig større end de tidligere møller.

Formålet med lokalplanen

Formålet med lokalplanen er at sikre arealer til ovennævnte projekt på en måde, der udnytter de egnede områder til vindmøller bedst muligt og sikre, at vindmøllerne fremtræder ensartede og harmoniske i landskabet.

Det er væsentligt for Ringkøbing-Skjern Kommune, at vindmøllerne står med god afstand til fremtidige byudviklingsområder, og gener ved naboer i form af støj og skyggekast minimeres.

Jordbrugets interesser skal endvidere tilgodeses ved, at vindmøller og tilkørselsveje bliver placeret, hvor de generer landbrugsdriften mindst muligt.

Lokalplanområdet

Beliggenhed og afgrænsning

Lokalplanområdets beliggenhed er vist på figur 1 og figur 2. Området ligger nordvest for Lem, mellem Velling og Lem.

Området er meget åbent, med få levende hegn. I den nordligste del ligger flere områder med tæt bevoksning. Flere åer og kanaler gennemskærer området.

Områdets størrelse, anvendelse og zonestatus

Området omfatter et areal på ca. 67 ha, der ligger i landzone.

Området anvendes i dag primært til landbrug. Derudover er der i området en række §3-områder, der især består af enge, moser og vandløb. I områdets sydlige del står en gyllebeholder.

Trafikale forhold

De eneste eksisterende veje er markveje.

Kultur- og rekreative interesser

Der er ingen kendte fortidsminder inden for området. Der er ikke tidligere foretaget arkæologiske undersøgelser i området. For at sikre, at eventuelle skjulte fortidsminder ikke bliver berørt af anlægs-

Redegørelse Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

arbejdet, er en arkæologisk forundersøgelse en forudsætning, ifølge Ringkøbing-Skjern Museum. I områdets nordlige og sydlige del ligger nogle kulturområder, hvor der tidligere har været tørvegravning

Rekreativt bliver området primært brugt af lokale lodsejere til jagt og til gåture af naboer i det åbne land og i den nordlige del af Lem.

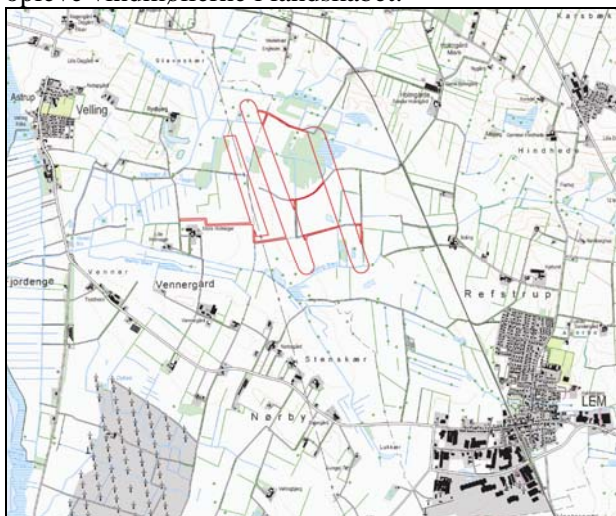
Lokalplanområdets omgivelser

Området ligger på den store, flade og tørslagne heideslette, der strækker sig mellem Skovbjerg Bakkeø i øst og Ringkøbing Fjord i vest. Landskabet omkring området er fladt, med få levende hegn og mange vandløb og kanaler. Landskabet øst for området er generelt mere lukket af terræn og beplantning, men vindmøllerne vil være synlige de fleste steder i det omkringliggende landskab.

Indenfor godt 1,5 km ligger to byer, Lem og Velling. Grundet deres nærhed til området er de visuelle forhold grundigt undersøgt, især med fokus på den vestlige del af Lem by, som ligger nærmest møllerne. Vindmøllerne vil dog primært blive oplevet i det åbne land.

Ved byudvikling af Ringkøbing i sydøstlig retning vil byen komme nærmere området. Vindmøllerne vil især være synlige i de første år, hvor beplantning omkring boligområdet er i etableringsfasen.

Øst og nord for området løber jernbanestrækningen Den Vestjyske Længdebane, hvorfra man vil kunne opleve vindmøllerne i landskabet.

Figur 2. Lokalplanområdets placering.

Lokalplanens indhold

Anvendelse

Lokalplanen udlægger areal til opstilling af op til elleve vindmøller med tilhørende adgangsveje, fundament og arbejdsareal, samt op til fire målemaster med fundament. Der er ikke adgangsveje til målemasterne. Desuden anlægges en eller to mindre koblingsstationer på maksimalt 10 m².

Produktionen på 11 - 12 vindmøller er beregnet til at blive ca. 111.000 MWh årligt, det svarer til godt 30.000 husstandes elforbrug.

Bebyggelse og anlæg

Vindmøllerne er traditionelle danske møller med en navhøjde på 89,9 til 105 meter og en rotordiameter på 90 til 120 meter, så højden til øverste vingspids bliver 149,9 meter. Der er visualiseret og beregnet på to forslag:

Et hovedforslag med 11 vindmøller med navhøjde 93,9 meter og rotordiameter 112 meter.

Et alternativ med 12 vindmøller hvor den vestlige række svarer til hovedforslaget, og vindmøllerne i den østlige række har en navhøjde på 104,9 meter og rotordiameter på 90 meter, og dermed en totalhøjde på 149,9 meter.

Målemaster er en tresidet, spids gittermast på ca. 94 meter.

Vindmøllerne vil stå på to parallelle rækker fra nordvest til sydøst, med lige stor indbyrdes afstand mellem møllerne. Målemasterne vil stå ca. 336 meter vest for møller 2 - 5 i den vestligste række.

Lokalplanen fastsætter den maksimale højde og antal og fastsætter, hvor vindmøllerne kan placeres indenfor lokalplanområdet. Bestemmelserne skal sikre, at vindmøllerne belaster det omgivende landskab mindst muligt.

Dyrket landbrugsareal inden for lokalplanområdet, der ikke anvendes til vindmøller, arbejdsarealer eller tilkørselsveje skal i videst muligt omfang fortsat anvendes til landbrugsdrift.

Trafik

Arbejdsvejene bliver anlagt på eksisterende markveje eller som ny vej, og bliver op til 5,5 meter brede. I alt bliver der nyanlagt eller forstærket ca. 3,5

Redegørelse

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

---

km veje. Vejene bliver udformet, så de muliggør tilkørsel med lastvogne, kraner m.v., som bliver anvendt til opstilling og vedligeholdelse af vindmøllerne. Vejene vil få en egnet, kørefast grusbelægning.

Tilkørsel til området vil ske via Vennervej og Holmager vest for vindmøllerne. Herefter fortsættes nord for gården Store Holmager ad nyanlagt vej mod øst til eksisterende markveje.

Landskab og bevoksning

En til to nordligste vindmøller i den østligste række står i §3-områder med bevoksning af pilekrat. I disse områder vil bevoksning skulle fjernes på arbejdspladsens område, og hvor tilkørselsveje går igennem bevoksningen. Det er en forudsætning for opstilling af vindmøller indenfor §3-område, at der udlægges erstatningsareal i sammenhæng med eksisterende §3-område, svarende til to gange det areal, der udtages.

Det vil under etablering være nødvendigt at fjerne yderligere 450 m² til arbejdsareal ved hver vindmølle i etableringsfasen. Efter etablering af vindmøllen kan dette område reetableres og springe i krat. Projektet ændrer ikke på den eksisterende bevoksning andre steder i området.

I vurderingen af landskabspåvirkningen har oplevelsen fra nærområdet, ca. 4,5 km fra området, haft særlig stor interesse. Påvirkningen er gennemgået i VVM-redegørelsen og Miljørapporten. Et ikke teknisk resumé af VVM-redegørelsen og Miljørapporten fremgår af bilag 4.

Vindmøllerne vil være mest markante fra Vennervej mellem Lem og Velling, hvor mange trafikanter færdes. Desuden vil de være fremtrædende fra bakkeøen øst for området, hvor de mange steder vil blive oplevet over terræn og bevoksning. Fra de omkringliggende byer vil vindmøllerne sjældent være dominerende. Vindmøllerne vil ofte blive oplevet i samspil med andre vindmøller, der står inden for en afstand af 10 km.

De elleve vindmøller fra hovedforslaget er i VVM-redegørelsen og miljørapporten visualiseret fra 30 forskellige punkter i landskabet. Til sammenligning er alternativet med de tolv møller visualiseret fra seks punkter, hvor vindmøllerne bliver tydeligt op-

fattet i landskabet. Enkelte af visualiseringerne er vist på de kommende sider. Det drejer sig om visualisering nr. 5 fra anlægget ved Lem Kirke, nr. 10 syd for Velling, nr. 12 i kanten af Ringkøbing ved fjorden, hvor man kan opleve kystforløbet og nr. 24 fra Dejbjerg Hede, hvor man står højt og kan opleve landskabet på sletten ud mod Ringkøbing Fjord.

Miljø

Lokalplanen indeholder ikke miljøkrav til vindmøllerne. Men vindmøllerne er underlagt bekendtgørelse om støj fra vindmøller fra december 2006. Der er nærmere redegjort for støj og skyggekast fra vindmøllerne i VVM-redegørelsen og Miljørapporten.

Inden vindmøllerne bliver opført skal bygherren anmelde vindmøllerne til Ringkøbing-Skjern Kommune. Ved anmeldelsen skal bygherren påvise, at miljøkravene kan overholdes. Støjpåvirkningen er tæt på grænseværdierne i støjbekendtgørelsen. Ringkøbing-Skjern Kommune vil kræve, at der efter idriftsættelse af vindmøllerne bliver lavet en støjmåling for at sikre, at grænseværdierne i bekendtgørelsen bliver overholdt.

Fremtidig zonestatus

Lokalplanområdet forbliver i landzone.

Redegørelse Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Figur 3. Eksisterende forhold fotograferet mod nordvest fra anlægget ved Lem Kirke.

Figur 4. Visualisering af hovedforslaget med elleve vindmøller set fra anlægget ved Lem Kirke. Nogle af vindmøllerne står over - og mellem - huse og bevoksning. Afstanden til nærmeste vindmølle er godt to kilometer.

Redegørelse

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

---

*Figur 5. Eksisterende forhold syd for Velling set mod øst.
I baggrunden anes Sønder Lem Kirke.*

*Figur 6. Visualisering af ti ud af elleve vindmøller
set fra landevejen syd for Velling. Herfra er
vindmøllerne markante, da de fylder hele synsvinklen.
Den store flade kan bære de mange høje vindmøller.*

Redegørelse Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Figur 7. Eksisterende forhold sydøst for Ringkøbing, hvor de mange små vindmøller sydvest for Lem står til højre i billedet.

Figur 8. Visualisering af hovedforslaget ved kysten sydøst for Ringkøbing. Herfra er vindmøllerne mindre markante og står trukket tilbage fra kysten, så det stadig er muligt at opleve kystforløbet og Velling Kirke.

Redegørelse

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

---

*Figur 9. Eksisterende forhold på Dejbjerg Hede set mod nordvest. Til venstre anes de
Man skimter de små vindmøller i Tændpibe og Velling Mærsk.*

*Figur 10. Visualisering af hovedforslag med elleve vindmøller
set fra Dejbjerg Hede mod nordvest. Afstanden til nærmeste
vindmølle er 5,8 km. Vindmøllerne står lidt udvaskede i disen.*

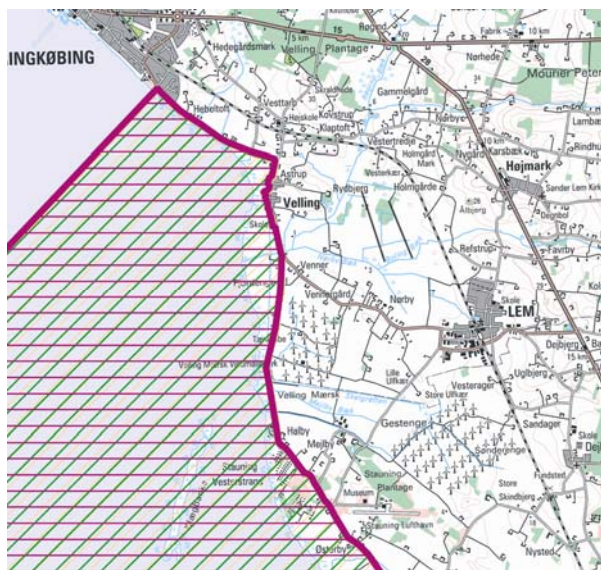
Lokalplanens sammenhæng med anden planlægning

Natura 2000

Cirka 1,7 kilometer vest for lokalplanområdet ligger det internationale beskyttelsesområde Ringkøbing Fjord. Beskyttelsesområdet er udpeget både som Habitatområde, nr. 62, Fuglebeskyttelsesområde, nr. 43, og Ramsarområde, nr. 2, og er således beskyttet under alle tre konventioner. Desuden kan forekomst af odderen nævnes fra udpegningsgrundlaget som habitatområde.

Af andre internationale beskyttelsesområder ligger Habitatområderne nr. 61 Skjern Å og nr. 60 Boris Hede længere syd og sydøst for mølleområdet i en afstand af henholdsvis ca. 15 og 25 kilometer.

I VVM-redegørelsen og Miljørapporten er det vurderet, at ingen internationale beskyttelsesområder eller beskyttede arter bliver påvirket af vindmølleparken i Lem Kær. Ligeledes bliver ingen Habitatområder direkte berørt.

Figur 11. Natura 2000 i - og langs - Ringkøbing Fjord.

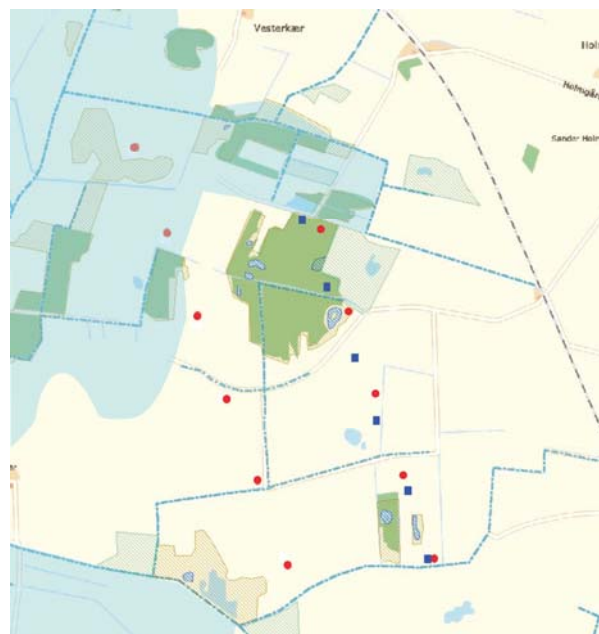
Forholdet til kysten

Den vestligste del af lokalplanen ligger i kystnærhedszonen. Placering af anlæg i kystnærhedszonen kræver blandt andet, at anlæggets visuelle påvirkning af kystlandskabet bliver nærmere vurderet, blandt andet gennem visualisering. Anlægget er visualiseret i lokalplanen og grundigt visualiseret i VVM-redegørelse og miljørapport.

Endvidere må der inden for kystnærhedszonen kun planlægges for anlæg i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig begrundelse for kystnær lokalisering. Anlægget er placeret kystnært for at opnå gode vindforhold.

Påvirkningen af kystlandskabet er der redegjort for i VVM-redegørelse og miljørapport. Der er heri ikke fundet en så væsentlig uheldig påvirkning af kystlandskabet, at det står til hinder for opførelsen af vindmølleparken. Anlægget hindrer ikke offentlighedens adgang til kystområderne.

Kystdirektoratet anbefaler en laveste sokkelkote på + 1,25 meter DVR90 i kystnærhedszonen.

Figur 12. Beskyttet natur og potentielle vådområder (lyseblå arealer). Kortet viser, at de nordøstligste vindmøller står i §3- område med mose, og de to nordvestligste vindmøller står inden for det potentielle vådområde. I østlig række er møllerplaceringerne i alternativet markeret med mørkeblåt.

Fredning og naturbeskyttelse

Enge, moser og vandløb

Inden for lokalplanområdet er der en række områder, der er beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Områderne består især af enge, moser og vandløb. §3-områderne ligger i den nordlige del af vindmølleområdet. Hovedforslaget placerer en enkelt vindmølle og alternativet placerer to vindmøller i §3- område, som hovedsageligt består af pilekrat. Placering af vindmøller i §3-områderne vil kræve dispensation.

Redegørelse

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Kommunen har besigtiget områdets §3 områder og vurderer, at samfundets interesse i at sikre §3-områder er foreneligt med samfundets interesse i at der bliver opstillet vindmøller i området. Kommunen har vurderet at vindmølleopstillingerne kan sameksistere med det der søges beskyttet i §3 udpegningen. Det vurderes, at der ikke findes flora og fauna, som vil forsvinde ved vindmølleopstillingen og at §3-området kan genetableres efter nedtagningen af vindmøllerne. Det er en forudsætning for opstilling af vindmøller indenfor §3-område, at der udlægges erstatningsareal i sammenhæng med eksisterende §3-område, svarende til to gange arealet der udtages.

Der kan ikke forventes dispensation til opstilling af målermaster indenfor §3- område.

Der skal minimum være otte meter mellem vindmøllefundament og vandløbskanter af hensyn til oprensning af vandløbene.

Potentielle vådområder

Den nordligste del af lokalplanområdet er i regionplanen fra Ringkøbing Amt udlagt som lavbundsområde, der er potentielt nyt vådområde. De to nordvestligste vindmøller står inden for området. Der er ikke konflikt med det potentielle vådområde, men projektet skal projekteres, således at vindmøllerne ikke er til hinder for, at der på et senere tidspunkt kan etableres vådområde. F.eks. bør vindmøllerne have et ekstra højt fundament, for at sikre mod, at selve mølletårnet kommer til at stå i vand. Desuden skal vej- og arbejdsarealer etableres på en sådan måde, at det potentielle vådområde ikke forhindres i planperioden.

Potentielt deponi

Området ligger indenfor potentielt område for nyt deponeringsanlæg udpeget i regionplanen (jf. retningslinje 5.1.8 i Regionplan 2005). Udpegningen er bindende for kommuneplanlægningen. Efter anmodning fra Ringkøbing-Skjern Kommune har Miljøcenter Århus ved brev af 15. september 2009 ophevet retningslinje 5.1.8 i Regionplan 2005 for det konkrete planområde ved den endelige vedtagelse af lokalplan 258 og tillæg nr. 75 til kommuneplan 1997, tidligere Ringkøbing Kommune. Lokalplanområdet er således ikke længere udpeget som potentielt område for nye deponeringsanlæg.

Kulturområder

I den sydøstlige del er der kulturområder på grund af tidligere tørvegravning. Vindmøllerne vil ikke have nogen ødelæggende effekt på kulturområderne.

Beskyttede fortidsminder

Inden for lokalplanområdet er der ingen sten- og jorddiger, der er beskyttet af Museumsloven. Ingen af de nærmeste diger udenfor lokalplanområdet vil blive berørt.

Ingen synlige fortidsminder vil blive berørt af vindmølleprojektet, hverken i anlægs- eller driftsafsen.

I forbindelse med udarbejdelse af VVM-redegørelse og miljørapport er Ringkøbing-Skjern Museum blevet spurgt, om der vil være risiko for at støde på arkæologiske fund. Museet har svaret, at forekomst af skjulte fortidsminder er ukendt, da der ikke tidligere er foretaget arkæologiske undersøgelser i området. For at sikre eventuelle skjulte fortidsminder skal der gennemføres en arkæologisk forundersøgelse.

Beskyttelseslinier

Der er ingen vindmøller eller veje, der kommer inden for nogen beskyttelseslinier.

Regionplanen

Lokalplanområdet er ikke udlagt til vindmøller i Regionplan 2005. Efter amtets nedlæggelse har Ringkøbing-Skjern Kommune overtaget planlægningen for det åbne land, herunder vindmøller, og har i 2007 – 2009 gennemført en planlægning med nye retningslinjer for vindmøller.

I regionplanen var der udlagt potentielt vådområde i dele af lokalplanområdet, potentielt område for deponi og kulturområder. Se foregående afsnit.

Kommuneplanen

Lokalplanen ligger i det åbne land. Der er ingen eksisterende rammebestemmelser for området.

Lokalplanområdet er udlagt i Temaplan for vindmøller i Ringkøbing-Skjern Kommune, april 2009, som område 14 Lem Kær. I rammebestemmelserne må der opstilles indtil 12 vindmøller med en mak-

Redegørelse Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

simal højde på 149,9 meter. Vindmøllerne i området kan være forsøgsmøller, og derfor kan deres udseende være forskelligt, og der kan placeres målemaster.

Lokalplanen er ikke i overensstemmelse med kommuneplanen, idet lokalplanområdet delvist ligger uden for kommuneplanens rammeområde. Der er derfor udarbejdet tillæg nr. 75 til Kommuneplan 1997 for tidligere Ringkøbing Kommune og Tema-plan for vindmøller i Ringkøbing-Skjern Kommune, som også sikrer, at der etableres et støjkonsekvensområde omkring vindmøllerne. Kommuneplantillægget bliver offentliggjort samtidig med lokalplanen.

VVM-redegørelse og kommuneplantillæg

Forslaget til kommuneplantillæg ledsages af en Vurdering af Virkning på Miljøet – en såkaldt VVM-redegørelse – da opførelse af vindmøller med en totalhøjde over 80 meter og opførsel af flere end tre møller er VVM-pligtige anlæg. VVM-redegørelsen undersøger dels et eksempel på hovedforslag med 11 vindmøller, dels et eksempel på et alternativ med 12 vindmøller. VVM-redegørelse og miljørapport kan rekvireres ved kommunen. Redegørelsen indeholder detaljerede beskrivelser og vurderinger af miljøforholdene, herunder et stort antal visualiseringer af anlægget set fra det omgivende landskab.

VVM-redegørelsen og miljørapporten bliver offentliggjort som et selvstændigt dokument sideløbende med kommuneplantillægget og lokalplanen

Miljøforhold

Renovation

Ved anlægsarbejdet skal affald håndteres efter reglerne i Ringkøbing-Skjern Kommunes affaldsregulativ.

Støj fra vindmøllerne

Vindmøllerne er underlagt bekendtgørelse om støj fra vindmøller fra december 2006. Der er nærmere redegjort for støj og skyggekast fra vindmøllerne i VVM-redegørelse og miljørapport.

Ved vedtagelse af lokalplanen vil der samtidig blive udarbejdet en VVM-tilladelse. I tilladelsen vil der eventuelt blive stillet krav til vindmøllernes miljøbelastning.

Inden vindmøllerne bliver opført skal bygherren anmelde vindmøllerne til Ringkøbing-Skjern Kommune. Ved anmeldelsen skal bygherren påvise, at støjgrænserne kan overholdes. Ringkøbing-Skjern kommune vil forlange en efterfølgende støjmåling for at sikre, at grænseværdierne ikke bliver overskredet.

Skyggevirkninger og reflekser

Vindmøller kaster skygger. Skyggerne fra de roterende vinger er generende. Miljøministeriet anbefaler i "Vejledning om planlægning for og landzone-tilladelse til opstilling af vindmøller", at ingen naboer udsættes for skyggekast i mere end ti timer årligt. I VVM-redegørelse og miljørapport er der redegjort for skyggekast ved naboer i Lem Kær. Heraf fremgår, at fem naboer får mere end ti timer skyggekast om året. Beregningen har dog ikke taget hensyn til træer og bygninger, som reducerer skyggekastet.

Hvis skyggekastet giver gener, der er uacceptabelt høje, kan der installeres et softwareprogram i de vindmøller, som giver generne. Programmet stopper møllerne i de mest kritiske perioder. Kommunen kan i VVM-tilladelsen stille krav om, at programmet installeres. Stop af vindmøllerne i perioder med generende skyggekast ved naboer vil give et betydningsløst produktionstab.

Moderne vindmøller er overfladebehandlet, så der ikke skulle opstå reflekser fra vingerne, som tidligere har været et stort problem.

Afstand til nabobeboelser

Ifølge vindmøllecirkulæret skal vindmøller opstilles med en afstand til nærmeste naboer på mindst fire gange vindmøllens totalhøjde. For de ansøgte vindmøller betyder det en mindsteafstand på 600 meter. Alle naboer har større afstand til vindmøllerne. Indenfor 1 km er der 19 naboer. I VVM-redegørelse og miljørapport er der nærmere redegjort for de visuelle forhold ved naboejendommene.

Miljøvurdering

Ringkøbing-Skjern Kommune har i henhold til "Lov om miljøvurdering af planer og programmer", lov nr. 316 af 5.5.2004, vurderet, at planforslaget er omfattet af lovens krav om miljøvurdering, og der skal udarbejdes miljørapport.

Miljørapporten og VVM-redegørelsen foreligger som ét samlet og selvstændigt dokument, der er of-

---

Redegørelse

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

---

fentliggjort sammen med forslag til lokalplan og kommuneplantillæg.

Landzoneadministration – bonusvirkning

Lokalplanområdet er i landzone og forbliver i landzone. Lokalplanen erstatter de landzonetilladelser til bebyggelse og anlæg i landzone, jævnfør planlovens § 35 stk. 1, som er nødvendige for lokalplanens virkeliggørelse på betingelse af, at arealet retableres, når det ikke længere er i brug til vindmølleområde. Ved retablering skal møller, målermaster og øvrige tekniske anlæg fjernes. Fundamenter skal fjernes ned til 1 meters dybde senest et år efter anvendelsen er ophørt.

Hvis fjernelse og retablering ikke er sket inden ét år, kan kommunen lade arbejdet udføre for grundejerens regning.

Tilladelser eller dispensationer fra andre myndigheder

Miljø og natur

Der er i hovedforslaget placeret en enkelt vindmølle og i alternativet to vindmøller i §3-område. Det drejer sig om de nordøstligste møller. Det kræver dispensation af miljømyndigheden at opstille vindmøller i §3-områder. Miljømyndigheden er i dette tilfælde Ringkøbing-Skjern Kommune.

Det er en forudsætning for opstilling indenfor §3-område, at der udlægges erstatningsareal i sammenhæng med eksisterende §3-område, svarende til to gange arealet der udtages.

Der kan ikke forventes dispensation til opstilling af målermaster indenfor §3- område.

I regionplanen er den nordligste del af lokalplanområdet udlagt som potentielt vådområde. Udlægget er ikke i direkte konflikt med vindmøllerne, men hvis kommunen ønsker at udlægge området til vådområde, er det nødvendigt at tage højde for det ved anlæggelsen af vindmøllerne længst mod nordvest. Det drejer sig om to vindmøller.

Jordbrugskommissionen

Opstilling af en vindmølle med et grundareal på over 25 m² eller opstilling af flere end fem vindmøller - hver med et grundareal på indtil 25 m² - på

en landbrugsejendom kræver jordbrugskommissionens tilladelse.

Udstykning og arealoverførsel kan ske som led i landbrugets strukturudvikling. Udstykning og arealoverførsel kræver tilladelse fra jordbrugskommissionen, jævnfør landbrugsloven.

Indenfor lokalplanområdet er der landbrugspligt på *Den nordlige del, Velling*: 6f, 7c, 9ah, 35c, 52a, 53h, 53i og 105a.

Holmgård, Sønder Lem: 1d, 1q, 1x, 1ac, 1af, 2ad, 2am, 2an, 2ao, 2av, 2ax og 2ay.

Øster Lem By, Sønder Lem 1c, 9f, 9n, 10f, 10r, 10æ, 10k, 11h, 12l, 13g, 13o, 13s, 13v, 14f, 14g, 14m, 14u, 14x, 15f, 15i, 15l, 16g, 16m, 16u, 16v, 17c, 20z, 20ba, 21p, 21q, 21r, 22k, 23i, 24g, 25f, 26b, 29f, 30n, 32d, 31k, 32s, 32u, 33b, 33e, 33r, 35e, 35y, 41ap, 47t, 50e, 55b, 57d, 69c, 71h, 71i, 72d, 86f, 91, 92a, 92d, 104a og 109c.

Statens Luftfartsvæsen

Vindmøller med en totalhøjde på 100 meter og derover skal som minimum være afmærket med lavintensiv belysning på minimum 10 candela døgnet rundt. For at opnå 360 graders dækning skal der påsættes to lamper øverst på møllehatte. Endvidere skal vindmøller med totalhøjde over 100 meter anmeldes til Statens Luftfartsvæsen før opførelsen påbegyndes, jævnfør bestemmelser om luftfart.

Servitutter

Ejere og bygherrer må selv sikre sig overblik over tinglyste servitutter, der har betydning for bygge- og anlægsarbejder. Man skal være opmærksom på, at ikke alle rør, kabler eller ledninger er tinglyst. Derfor bør relevante forsyningsselskaber høres, inden jordarbejder påbegyndes. Det kan for eksempel dreje sig om elkabler, telefon-, tele- og Tv-kabler, vandleddninger, fjernvarmeledninger, gasledninger, drænledninger og spildevandsledninger. Kommunen kan være behjælpelig med at oplyse, hvilke forsyningsselskaber, der dækker det pågældende område.

Ringkøbing-Skjern Kommune gør opmærksom på, at den ikke påtager sig ansvaret for eventuelle fejl og mangler i en servitutoversigt.

Indledning

I henhold til Bekendtgørelse af Lov om planlægning, Miljø- og Energiministeriets lovebekendtgørelse nr. 813 af 21. juni 2007 med senere ændringer, fastsættes følgende bestemmelser for det i § 2 nævnte område.

Lokalplanens bestemmelser er bindende og tinglyses på de ejendomme, der omfattes af lokalplanen.

Lokalplanens bindende bestemmelser står i venstre margen.

Det fremgår af planlovens § 15, hvad der kan træffes bestemmelse om i en lokalplan. Lokalplanens bestemmelser suppleres af bestemmelse i anden lovgivning navnlig byggeloven – herunder bygningsreglementet.

I højre margen – med kursiv – er der korte supplerende kommentarer til de enkelte bestemmelser.

Tekst skrevet i kursiv er altså ikke lokalplanbestemmelser og er således ikke bindende.

1. Formål

1.1 Lokalplanens formål er:

- at fastlægge lokalplanområdets anvendelse til opstilling af vindmøller og målemaster
- at sikre en harmonisk opstilling af vindmøllerne
- at minimere anlæggets genevirkninger ved nabobeboelse og omgivelser
- at fastlægge adgangsveje til området.

2. Område og zonestatus

2.1 Matrikeloversigt

Lokalplanens område er vist på kortbilag 1 og omfatter dele af følgende matrikelnumre:

Den nordlige del, Velling: 6f, 7c, 9ah, 35c, 52a, 53h, 53i og 105a.

Holmgård, Sønder Lem: 1d, 1q, 1x, 1ac, 1af, 2ad, 2am, 2an, 2ao, 2av, 2ax og 2ay

Øster Lem By, Sønder Lem 1c, 9f, 9n, 10f, 10r, 10æ, 10k, 11h, 12l, 13g, 13o, 13s, 13v, 14f, 14g, 14m, 14u, 14x, 15f, 15i, 15l, 16g, 16m, 16u, 16v, 17c, 20z, 20ba, 21p, 21q, 21r, 22k, 23i, 24g, 25f, 26b, 29f, 30n, 32d, 31k, 32s, 32u, 33b, 33e, 33r, 35e, 35y, 41ap, 47t, 50e, 55b, 57d, 69c, 71h, 71i, 72d, 86f, 91, 92a, 92d, 104a, 109c, 166c, 167b, 167c, 167d og 168

samt alle parceller eller delnumre, der efter den 19.05.2009 udstykkes fra de nævnte ejendomme inden for lokalplanens område.

Lokalplanområdet udgør ca. 6 ha, der ligger i landzone.

Planbestemmelser

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

2.2 Zoneforhold

Lokalplanområdet ligger i og forbliver i landzone.

2.3 Bonusvirkning

Lokalplanen erstatter samtidig zonetilladelse efter §35 stk. 1, jfr. §15, stk. 4 og §36 stk. 1 nr. 5 i Planloven.

Med denne bestemmelse skal der ikke søges om landzonetilladelse for at udføre byggeri og anlæg, som er beskrevet i lokalplanen.

2.4 Ophør

Ophører brugen af vindmøllerne skal vindmøllerne inklusiv fundamenterne ned til 1 meters dybde under terræn og tekniske installationer, herunder eventuelle tilhørende målermaster fjernes af møllejer inden ét år efter driften er ophørt. Arealer, der før vindmøllerejsningen var landbrugsarealer, skal af møllejer reetableres til landbrugsmæssig drift. Dette skal ske uden udgift for det offentlige. Hvis fjernelse og reetablering ikke er sket inden ét år, kan kommunen lade arbejdet udføre for grundejerens regning.

3. Arealanvendelse

3.1 Inden for lokalplanområdet kan opføres op til 11 vindmøller med dertil hørende vejanlæg. Målemaster knyttet til vindmøllerne i den vestlige række, samt en til to mindre koblingsstationer på maksimalt 10 m².

3.2 Arealer, der ikke anvendes til det nævnte i §3.1, må kun anvendes til landbrugsdrift.

4. Udstykning

Ingen bestemmelser

5. Bebyggelsens placering og omfang

5.1 Inden for lokalplanområdet kan der maksimalt etableres 11 vindmøller indenfor de på kortbilag 3 angivne byggefeltter. Vindmøllernes vinger må ikke have overslag uden for lokalplanområdet.

Kommunen ønsker at vindressourcerne udnyttes optimalt i området ved at alle vindmøllerne opstilles.

5.2 Vindmøllerne skal placeres på to parallelle rette linjer med tilnærmelsesvis lige stor afstand mellem vindmøllerne i den enkelte række. Der må maksimalt være en variation på 5 %. Vindmøllerne i den enkelte række skal opstilles i en ubrudt række.

Planbestemmelser

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

5.3 Vindmøllernes totale højde over terræn til vingspids i højeste position:

- må maksimalt være 149,9 meter
- skal mindst være 130 meter.

5.4 Alle vindmøller i den østlige række skal have samme navhøjde og samme rotordiameter. Rotordiameteren må maksimalt være 120 meter.

5.5 Vindmøllerne i den vestlige række kan have forskelligt udseende afhængigt af behovet for afprøvning af løsninger for nye vindmøller.

Bestemmelsen giver mulighed for variation i møllestørrelser og udseende ved opstilling af vindmøller til afprøvning og demonstration.

5.6 Fundamenterne til vindmøllerne skal tildækkes, så højest 0,5 meter af et fundament er synligt over terræn.

5.7 Fundamenterne skal ligge i en afstand af minimum otte meter fra vandløbskanter.

5.8 Der kan opføres en til to mindre bygninger på hver maksimalt 10 m² og maksimal højde 2 meter inden for lokalplanområderne for vindmøllerne samt op til fire målemaster vest for de vestlige vindmøller inden for lokalplanområdet.

5.9 Målemasterne skal opføres på række parallelt med vindmøllerne i princippet som vist på bilag 3. Målemaster skal placeres udenfor §3-områder.

5.10 Ved opstilling af vindmøller indenfor §3-områder skal der udlægges erstatningsareal i sammenhæng med eksisterende §3-områder, svarende til to gange det areal, der udtages. §3-områder der inddrages midlertidigt til arbejdsarealer i etableringsfasen skal reetableres efter idriftssætning af vindmøllen

Det kræver dispensation fra miljømyndigheden at opstille vindmøller indenfor §3-områder.

5.11 Ved opstilling af vindmøller og målemaster inden for område udlagt som lavbundsområde, der er potentielt nyt vådområde skal vindmølle og målemaster inklusiv fundamenter etableres på en sådan måde, at det potentielle vådområde kan realiseres.

De to nordvestlige møller er placeret inden for område udlagt som lavbundsområde, der er potentielt nyt vådområde. Bestemmelsen medfører, at projektet skal projekteres, således at vindmøllerne ikke er til hinder for, at der på et senere tidspunkt kan etableres vådområde. Dette kan f.eks. ske ved at møllerne gives et ekstra højt fundament, for at sikre mod, at selve mølletårnet kommer til at stå i vand.

6. Bebyggelsens udseende

6.1 Vindmøllernes rotor skal have samme

Planbestemmelser

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

---

omdrejningsretning med uret set med ryggen mod vinden.

6.2 Mølletårnene skal være lukkede rørtårne.

6.3 Vindmøllernes tårn, kabine og vinger skal fremtræde i samme lys grå farve. Møllerne skal til stadighed have et ordentligt udseende. Af hensyn til flysikkerheden skal farven være lysegrå, ikke mørkere end RAL 7035.

6.4 Vingerne må maksimalt have et glanstal på 30 for at undgå reflekser.

6.5 Der må ikke opsættes reklameskilte i forbindelse med vindmølleparken. Firmanavn og logoer i begrænset størrelse vil dog kunne tillades på møllernes kabine, og skal forinden opsætning godkendes af Ringkøbing-Skjern Kommune.

6.6 Vindmøllerne må af hensyn til lufttrafikken markeres med lavintensivt fast rødt lys på minimum 10 candela monteret øverst på møllehatten. Lyset skal være synligt 360 grader i vandret plan og skal afskærmes under vandret. Lyset må have en maksimal styrke på 30 Candela. Anden belysning af vindmøllerne er ikke tilladt.

6.7 Koblingsstationerne skal udføres i en neutral farve i skala mellem brun og sort.

Bestemmelsen skal sikre, at et eventuelt krav om afmærkning for lufttrafikken ikke generer på jorden. Candela er en enhed for lysstyrke. 10 Candela svarer til lyset fra en 8 - 9 Watts glødepære og 30 Candela svarer dermed til lyset fra en 25 W glødepære.

7. Ubebyggede arealer

7.1 Bortset fra permanente arbejdsarealer ved den enkelte mølle skal ubebyggede landbrugsarealer fortsat bruges til landbrugsformål.

7.2 Ubebyggede arealer og permanente arbejdsarealer, som ikke kan anvendes som i § 7.1 skal gives et ordentligt udseende ved tilsåning, belægning eller beplantning.

Det kan for eksempel være, hvis et areal ligger, så det er svært at komme til med landbrugsredskaber.

8. Veje, stier og parkering

8.1 Der udlægges areal til tilkørselsveje som vist på kortbilag 3. Der må kun etableres veje, som er nødvendige for driften af vindmølleparken eller for landbrugsdriften.

8.2 Veje må have en kørebanebredde på højst seks meter og skal forsynes med en kørefast

grusbelægning. Vendepladser og arbejdsarealer skal udføres med mindst muligt arealforbrug.

8.3 Ved anlæg af veje og arbejdsarealer inden for område udlagt som lavbundsområde, der er potentielt nyt vådområde skal veje og arbejdsarealer etableres på en sådan måde, at det potentielle vådområde kan realiseres. Herunder må veje ikke anlægges så potentielle vådområder afskæres fra at blive realiseret.

8.4 Endvidere skal vendepladser og arbejdsarealer placeres og udformes, så landbrugsdriften tilgodeses bedst muligt.

8.5 Der må ikke etableres permanent belysning af vejene.

9. Tekniske anlæg

9.1 Alle ledningsanlæg skal udføres som jordledninger. Det gælder også for tilslutning til højspændingsnettet.

10. Miljø

Ingen bestemmelser.

11. Grundejerforening

Ingen bestemmelser.

12. Betingelser for, at ny bebyggelse må tages i brug

12.1 Før nye vindmøller kan tages i brug skal området være ryddet for byggeaffald og med tilsåning eller belægning være givet et ordentligt udseende.

13. Lokalplan og byplanvedtægt

Ingen bestemmelser.

14. Servitutter

Der ophæves ingen servitutter.

15. Retsvirkninger

Midlertidige retsvirkninger

Når forslaget til lokalplan er offentliggjort, må de ejendomme, der er omfattet af forslaget, ikke udnyttes på en måde, der kan foregribe indholdet af den endelige plan.

Da forslaget til lokalplan kan blive ændret ved Byrådets endelige vedtagelse, omfatter bestemmelsen også bebyggelse og anvendelse af bebyggelse, der er i overensstemmelse med forslaget.

Der gælder efter planlovens § 17, stk. 1 et midlertidigt forbud mod udstykning, bebyggelse

---

Planbestemmelser

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

---

og ændring af anvendelsen. Den eksisterende lovlige anvendelse af ejendomme kan fortsætte som hidtil.

De midlertidige retsvirkninger gælder, indtil lokalplanen er endeligt vedtaget, og vedtagelsen er offentliggjort, dog højst et år efter offentliggørelsen af forslaget til lokalplanen.

Endelige retsvirkninger

Når lokalplanen er endeligt vedtaget af Byrådet, og vedtagelsen er offentliggjort, må der ikke retligt eller faktisk etableres forhold i strid med planens bestemmelser.

Der kan meddeles dispensation fra lokalplanen, hvis dispensationen ikke er i strid med principperne i planen. Mere omfattende afvigelser kan kun foretages ved at udarbejde en ny lokalplan.

Som altovervejende hovedregel medfører en lokalplan ikke erstatningspligt for kommunen. Men, hvis en ejendom er udlagt til et offentligt formål i en lokalplan, så kan ejeren under visse forudsætninger forlange ejendommen overtaget af kommunen mod erstatning.

I henhold til planlovens § 47, kan der foretages ekspropriation af privat ejendom eller rettigheder over ejendomme, når ekspropriationen er af væsentlig betydning for virkeliggørelsen af en lokalplan.

Efter udløbet af indsigelsesfrisen kan Byrådet eventuelt give tilladelse til, at en ejendom udnyttes efter forslaget.

En lokalplan medfører ikke "handlepligt". Eksisterende lovlige forhold kan fortsætte som hidtil. Men når ejerne eller brugerne ønsker at ændre forholdene - opføre ny bebyggelse, bygge om m.v. - så skal ændringerne være i overensstemmelse med lokalplanen.

Dispensation kan kun meddeles efter forudgående naboorientering, med mindre Byrådet skønner, at en sådan orientering er af underordnet betydning for de personer og foreninger, der skal orienteres.

Vedtagelse Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Vedtagelsespåtegning.

Forslag til lokalplan.

Foreløbig vedtaget af Ringkøbing-Skjern Byråd i henhold til § 24 i Lov om planlægning, den 19. maj 2009.

Torben Nørregaard
Borgmester

Niels Erik Kjærgaard
Kommunaldirektør

Endelig lokalplan.

Endeligt vedtaget af Ringkøbing-Skjern Byråd i henhold til § 27 i Lov om planlægning, den 15. september 2009.

Torben Nørregaard
Borgmester

Niels Erik Kjærgaard
Kommunaldirektør

Offentlig bekendtgørelse af lokalplanen.

Lokalplanen er i henhold til § 30 i Lov om planlægning offentlig bekendtgjort den 14. oktober 2009.

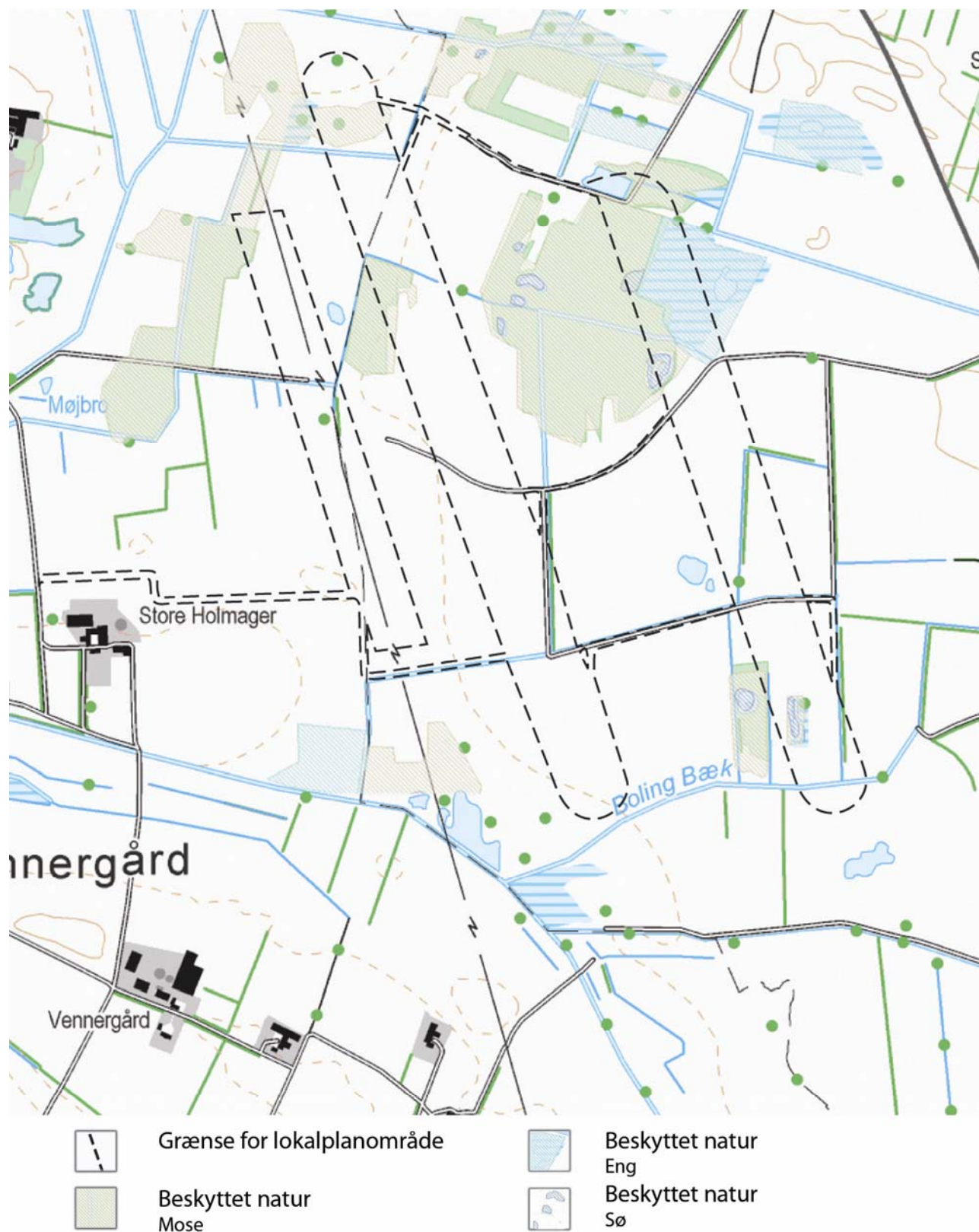

Eksisterende forhold: Bilag 2

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

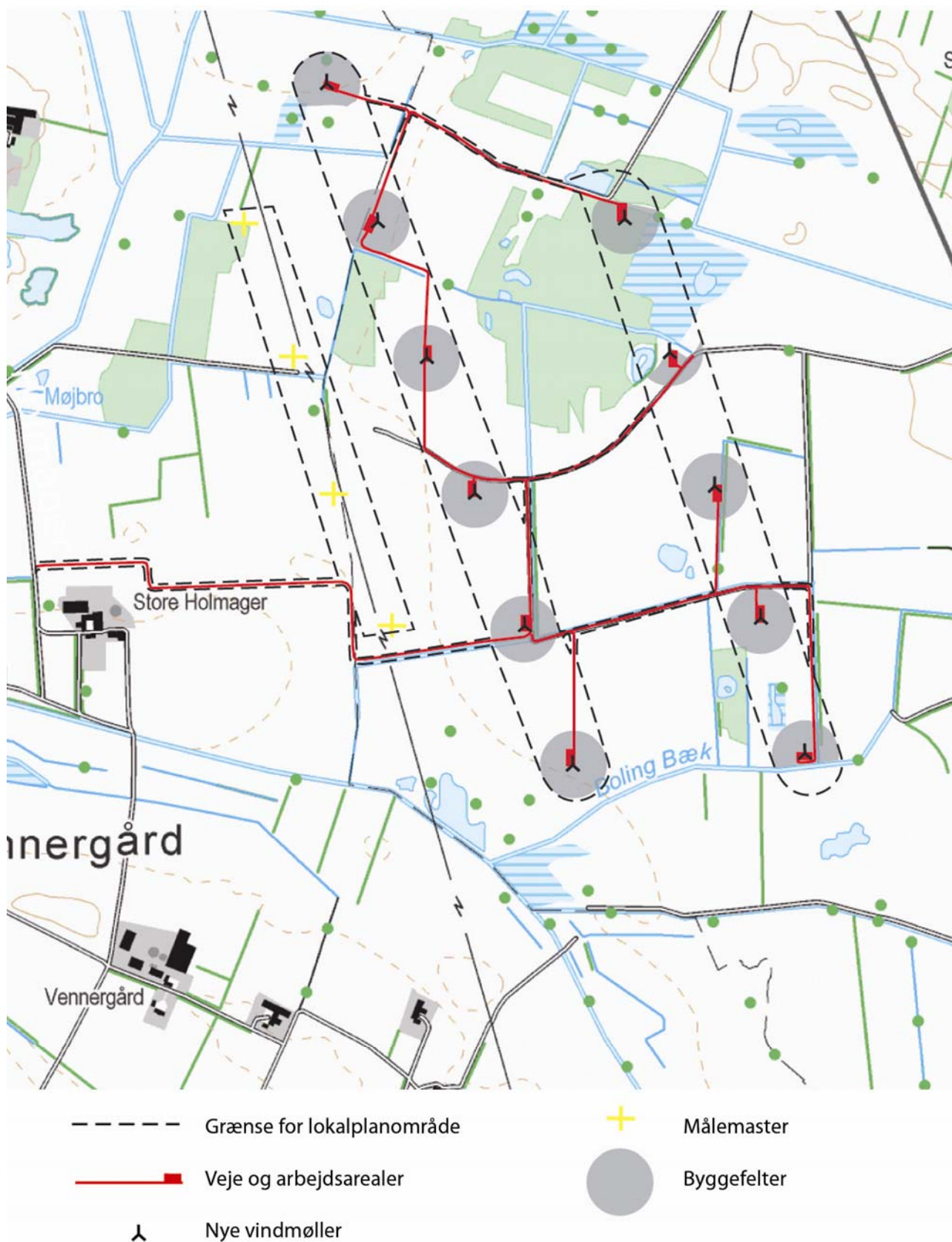
Mål 1:12.500.

Arealanvendelse: Bilag 3

Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Mål 1:12.500.

Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport "Vindmøller i Lem Kær": Bilag 4 Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Indledning

Der er ansøgt om tilladelse til opførelse af 11 nye vindmøller med en højde på 149,5 meter i Lem Kær nordvest for Lem i Ringkøbing-Skjern kommune. Vindmøllerne vil blive opstillet i to rækker. I den østlige række vil de fem møller være ens, mens de seks i den vestlige række kan være af forskellig størrelse, som vil blive brugt til afprøvning og demonstration. For nuværende forventes det, at begge rækker i hovedforslaget vil have vindmøller med en navhøjde på 93,9 meter og en rotordiameter på 112 meter. Vest for den vestlige række bliver der opstillet målemaster. Antallet vil afhænge af, hvilket behov Vestas vil have for måling af vindforholdene. Det formodes, at antallet vil ligge mellem en og fire.

I forbindelse med projektet bliver der nedtaget 18 vindmøller i Tændpibe Vindmøllepark i nærheden af Lem Kær.

Projektet og et alternativ med 12 vindmøller med seks i hver række er undersøgt i en VVM-redegørelse og miljørapport, der desuden beskriver et 0-alternativ, som er en fortsættelse af de eksisterende forhold.

Vindmølleplanlægningen for vindmøller med totalhøjde under 150 m er overgået til kommunerne med strukturreformen, der nedlagde amterne. Ved vedtagelsen af Temaplan for vindmøller i Ringkøbing-Skjern Kommune bliver vindmølleplanlægningen i Regionplan 2005 afløst af retningslinjerne i kommuneplanen for Ringkøbing-Skjern Kommune.

I temaplanen for vindmøller er området ved Lem Kær udpeget som vindmølleområde 14. Området skal kunne give mulighed for afprøvning af prototype-møller, og være et område til erstatning for de store, gamle vindmølleparker i Velling Mærsk, Tændpibe og Gestenge, som i løbet af nogle år vil være udtjente. På sigt vil de tidligere 165 mindre vindmøller være fjernet, og i stedet vil der stå 11 – 12 store vindmøller i Lem Kær.

Den nordligste mølle i den østlige række vil i hovedforslaget stå i et beskyttet §3-område, der består af mose - tidligere tørvegrave - der nu er tilgroet i ca. 20 år gammel pilebevoksning. I alternativet drejer det sig om to møller. Placering af vindmøller i §3-områder kræver dispensation fra de kommunale myndigheder.

Regionplanen regulerede forholdene i det åbne land. Indtil Ringkøbing-Skjern Kommune vedtager en ny kommuneplan i 2009, er det forsat regionplanens bestemmelser, der gælder i det åbne land.

I regionplanen er der ved Lem Kær udlagt et område som potentielt vådområde. Udlægget er ikke i direkte konflikt med vindmøllerne, men hvis kommunen ønsker at udlægge området til vådområde, er det nødvendigt at tage højde for det ved anlæggelsen af de to vindmøller længst mod nordvest. Regionplanen har desuden udpeget et meget stort område som potentielt deponi. Denne udpegning vil blive reguleret af kommunen og er ikke en binding.

En del af området i Lem Kær ligger indenfor Kystnærhedszonen. Byggeri i Kystnærhedszonen kan kun finde sted, hvis det er begrundet i beliggenhedskrav, som for eksempel havnebyggeri eller vindforhold. Langs kysten er vinden altid væsentlig højere end 5 – 10 km inde i land. Det er derfor bedst at placere vindmøller i nærheden af kysten, da det vil give et væsentlig bedre bidrag til produktio-

---

Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport "Vindmøller i Lem Kær": Bilag 4 Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

---

nen af ren energi. Ved Lem Kær vil området på sigt erstatte de helt kystnære vindmøller i Velling Mærsk og Tændpipe, og således frigøre et større kystområde. Rent visuelt vil de nye, større vindmøller påvirke kysten mindst lige så meget som vrimlen af små vindmøller gjorde. De vil dog optage en væsentlig mindre del af synsvinklen.

VVM-undersøgelsen og miljørapporten, Vindmøller i Lem Kær, viser, at vindmøllerne i Lem Kær både over små og større afstande vil træde tydeligt frem i landskabet på grund af deres antal og størrelse. Levende hegn og anden bevoksning vil dog i mange tilfælde skærme for udsynet til vindmøllerne. Selv fra korte afstande til vindmøllerne kan bevoksning skærme visuelt for vindmøllerne, så de bare skimtes gennem de vinternøgne træer. Det store flade slettelandskab, der strækker sig langs Ringkøbing Fjord og til Skovbjerg Bakkeø, kan med sin store skala bære de store vindmøller.

Anlægget opfattes som en helhed, hvor det nogle gange er muligt at opfatte møllerækkerne. Fra større afstande opfattes rækkerne aldrig, men anlægget fremstår stadig som en helhed med et tilfældigt mønster.

Alternativet vil som helhed fremstå uharmonisk, da vindmøllerne i den østlige række har en markant højere navhøjde og en markant mindre rotordiameter end møllerne i den vestlige række.

Vindmøllerne i den østlige række vil også for sig selv fremstå uharmonisk på grund af den lille rotordiameter.

Møllerne vil både i hovedforslaget og alternativet årligt producere en strøm, der svarer til 31.500 husstandes forbrug. Vindmøllerne vil spare miljøet for godt 69.000 ton kuldioxid årligt i mindst 20 år.

Ved vurdering af de øvrige miljøforhold er der hverken i anlægs-, drifts- eller afviklingsfasen afgørende forhold, der taler imod opstillingen.

Miljøpåvirkninger i anlægsfasen

I første omgang bliver prototype-møllen opstillet i efteråret 2009 med en målemast ca. 300 m vest for møllen. Prototypen bliver formodentlig rejst på vindmølleplads 3. De sidste 10 – 11 vindmøller forventes først opstillet i 2011, da de først kan nettilsluttes, når der er etableret en ny 150 kV transformatorstation ved Nørhede.

Arbejds- og vendepladser bliver anlagt, inden vindmøllerne bliver rejst. Arbejdspladserne bliver permanente og på ca. 800 m².

Fundamenterne til møllerne bliver etableret cirka en måned før, vindmøllerne bliver rejst.

Det er beregnet, at støbning af et fundament kræver 83 læs beton. Til etablering af de tolv fundamenter i alternativet skal der derfor køre omkring 1.000 lastbiler med beton.

Endvidere skal der køre 22 til 24 større lastbiler med fundamentsdele.

Der vil desuden komme op til 144 lastvognstog med vindmølledele til hele projektet.

Målemasten vil være 94 m høj og fem m bred ved jorden. Det vil være en traditionel gittermast af stål, der bliver opstillet på et betonfundament, og det er beregnet, at der vil komme to lastbiler med masten og cirka fem lastbiler med beton til hver målemast.

Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport "Vindmøller i Lem Kær": Bilag 4 Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

På arbejdspladserne vil op til tre kraner kunne være i brug samtidig, og større vindmølledele kan blive opbevaret kortvarigt på pladserne.

Kranerne har en arbejdsradius op til 35 meter, og de vil blive benyttet i fire – seks dage ved hver vindmølle ved opsætningen.

Der bliver forstærket og nyanlagt cirka 3,5 km vej. Det stabile vejmateriale til veje og arbejdsarealer udgør cirka 7.700 m³. Vejmateriale vil ankomme på rundt regnet 775 lastbiler.

Anlægsfasen forventes i 2009 at strække sig over fire til otte uger for den første mølle.

Ved realiseringen af de sidste 10 – 11 vindmøller vil der gå tre til fem måneder, før alle aktiviteter er tilendebragt, dvs. til vindmøllerne er rejst, tilkoblet elnettet og idriftsat.

I anlægsfasen vil trafik- og støjbelastningen for området være som for en mellemstor byggeplads. Aktiviteterne i anlægsfasen kan give gener for dyreliv.

Miljøpåvirkninger i driftsfasen

Driftsaktiviteter drejer sig typisk om serviceeftersyn på vindmøllerne. Justering af vindmøllerne vil kunne forekomme i mindre omfang. Anslået regnes der med to serviceeftersyn pr. vindmølle om året. Ud over dette må der forventes et meget begrænset antal ekstraordinære servicebesøg, da daglig tilsyn og kontrol normalt foregår via fjernovervågningssystemer.

Der vil dog blive en del trafik til den eller de sydvestligste vindmøller, hvor der vil blive kørt målinger, afprøvninger, tests og optimering af enkeltdele af vindmøllen de første år. Trafikken vil primært være med mindre varebiler.

Sikkerhedsforhold

Risiko for havari med vindmøller er minimal for afprøvede og godkendte vindmølletyper.

I Danmark er det et krav, at vindmøllerne typegodkendes i henhold til Energistyrelsens certificerings- og godkendelsesordning, inden de opstilles. Typegodkendelsen skal blandt andet sikre overensstemmelse med gældende krav til sikkerhedssystemer, mekanisk og strukturel sikkerhed, personsikkerhed og elektrisk sikkerhed.

Efter et par havarier på mellemstore vindmøller i starten af 2008 er kravene til sikkerhedseftersyn på vindmøllerne blevet skærpet, så sikkerhedsudstyret bliver holdt i orden, efter de er opstillet.

Erfaringsmæssigt er større og tunge dele af vingerne faldet ned mindre end 100 meter fra møllen, mens lettere dele med stort areal, der ville kunne skade en person, har været i stand til at flyve længere væk.

Ved den nationale prøvestation for store vindmøller ved Høvsøre i Lemvig kommune blev sikkerhedsafstanden udvidet til 450 meter til nærmest bygning.

Nærmeste beboelse i Lem Kær ligger mere end 600 meter væk.

Om vinteren kan isslag under særlige forhold sætte sig på vingerne, men vindmøllen har sikkerhedsfunktioner, der medfører, at isen falder lodret ned. Da alle møller er placeret mindst 600 m fra

---

Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport "Vindmøller i Lem Kær": Bilag 4 Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

---

nærmeste nabo, og står på steder, hvor der ikke færdes særlig mange mennesker, vil der ikke være væsentlig risiko ved isnedfald.

Brand i møller er meget sjældne. Sker det, vil møller med kabineinddækning af glasfiber kunne brænde, og store, lette del vil kunne falde brændende til jorden.

Ingen radiokæde-operatører har haft indvendinger mod projektet.

Der er ingen kloakledninger i nærheden, og ikke kendskab til vandledninger nær mølleplaceringerne.

På grund af nærheden til Stauning Lufthavn kræver Statens Luftfartsvæsen og Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste lysmarkering af vindmøllerne. Lyset skal sidde på toppen af møllehusene. Lyset vil være rødt og lyse konstant med en styrke på 10 candela. Lyset kan blive afskærmet under vandret. Ti candela svarer til styrken i en 9 Watt pære.

Landskabelige og visuelle forhold

Til brug for vurdering af de landskabelige og visuelle forhold er der foretaget visualiseringer fra punkter i landskabet, hvor folk bor og færdes, enten ved transport eller ved rekreation, det vil sige fra rekreative områder og udsigtspunkter, samt fra og mod de kirker hvor det er relevant. Endvidere er samspil med eksisterende vindmøller visualiseret. Punkterne ligger i forskellige afstande og retninger fra vindmølleprojektet.

Landskabsanalysen er opdelt på tre afstandszoner: Nærzone 0 – 4,5 km, mellemzone 4,5 – 10 km, og fjernzone over 10 km.

Ved realiseringen af forslaget bliver 18 vindmøller i Tændpibe Vindmøllepark i Ringkøbing-Skjern kommune taget ned. Vindmøllerne har en samlet kapacitet på 1,35 MW, der svarer til omkring 4 % af kapaciteten for de nye vindmøller, der i det anvendte eksempel i VVM-rapporten har en kapacitet på 33 MW.

Anlæggets fremtræden

Vindmøllerne i Lem Kær vil træde tydeligt frem i landskabet på grund af deres antal og størrelse, både over korte og længere afstande. Levende hegn og anden bevoksning vil i mange tilfælde skærme for udsynet til vindmøllerne. Det store flade slettelandskab, der strækker sig langs Ringkøbing Fjord og til Skovbjerg Bakkeø, kan bære de store vindmøller.

Anlægget opfattes som en helhed, hvor det nogle gange er muligt at opfatte møllerækkerne. Fra større afstande opfattes rækkerne aldrig, men anlægget fremstår stadig som en helhed med et tilfældigt mønster.

Alternativet vil som helhed fremstå uharmonisk på grund af vindmøllernes markant forskellige udseende. Vindmøllerne i den østlige række vil også for sig selv fremstå uharmonisk på grund af den lille rotordiameter

På grund af nærheden til Stauning Lufthavn kræver Statens Luftfartsvæsen og Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste lysmarkering af vindmøllerne. Lyset skal sidde på toppen af møllehusene.

Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport "Vindmøller i Lem Kær": Bilag 4 Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Lyset vil være rødt og lyse konstant med en styrke på 10 candela. Lyset kan blive afskærmet under vandret. Ti candela svarer til styrken i en 9 Watt pære.

Oplevelsen af landskabet og kystlandskabet

De eksisterende og allerede fastlagte vindmølleprojekter i mellemzonen præger landskabet øst for Ringkøbing Fjord. Det vil fra de fleste positioner være muligt at se større eller mindre grupper af vindmøller. Det nye anlægs dimensioner vil dog bevirke, at det markerer sig anderledes og tydeligere i landskabet, end de eksisterende vindmøller har gjort. Vindmøllernes dimensioner vil ofte betyde, at overgangen til bakkeøen forsvinder fuldstændig. Fra bakkeøen vil man ofte se vindmøllerne over terræn og bevoksning, hvor de forstyrrer eller blot forandrer oplevelsen af landskabet. Hvis landskabet i forvejen er præget af dominerende landbrugsbygninger, siloer og industri, vil det ikke forstyrre landskabsoplevelsen, at vindmøllerne er synlige.

Set på langs af kysten forstyrrer vindmøllerne oplevelsen af kystforløbet mindre, da de står væsentlig længere bag kysten end de eksisterende vindmøller i Tændpibe og Velling Mærsk. Set på tværs af fjorden vil de store vindmøller ikke ændre oplevelsen væsentlig på grund af den store afstand.

Oplevelsen fra nærmeste byer

Fra Lem og Velling vil bevoksning skærme for udsynet til vindmøllerne, så rotor og vinger vil være delvist synlige. Man vil formentlig kunne se vindmøllerne fra vinduerne på 1. sal i den østlige del af boligerne i Velling og den vestlige del af boligerne i Lem.

Fra Højmark vil man se vindmøllerne over terræn og bevoksning, især fra boliger i den vestlige og sydlige del af byen. Formentlig vil bevoksning i haverne skærme en del, og den visuelle forstyrrelse af udsigten vil fortrinsvis blive oplevet fra veje.

Visuel påvirkning af kulturlandskabet

I området omkring Lem Kær ser man kun få fredede forhistoriske spor. Ved Rydbjerg knap 1,8 km fra nordligste mølle, ligger et fredet voldsted, samt rester af en mergelgrav. Ingen af disse vil blive påvirket af vindmøllerne.

Inden for nærzonen ligger to middelalderkirker, Velling Kirke og Sønder Lem Kirke, samt Lem Sydsogns Kirke fra 1930'erne.

Oplevelse af kulturmiljøerne vil ikke blive forstyrret af vindmøllerne. Der er ingen skæmmende visuel påvirkning af de to middelalderkirker, Velling Kirke, der ligger vest for projektområdet, og Sønder Lem Kirke, der ligger øst for projektområdet. For Lem Syd sogns Kirke i Lem er der heller ingen skæmmende visuel påvirkning.

Rekreative forhold

Dejbjerg Hede, der ligger i mellemzonen, sydøst for vindmøllerne, bliver brugt til vandreture, og fra oldtidshøje i den vestlige del er der udsigtspunkter, hvor det i klart vejr er muligt at se til Vesterha-

---

Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport "Vindmøller i Lem Kær": Bilag 4 Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

---

vet. Udsigten fra Dejbjerg Hede bliver forstyrret af de nye vindmøller, som står markant på den flade slette.

I Dejbjerg Plantage er der helt lukket, og selv fra udsigtspunktet ved Dalgas mindsten er det ikke muligt at se andet end bevoksning.

Vest for Ringkøbing Fjord, hvor der ligger en del sommerhusområder, og hvor der fra klitterne ved Vesterhavet er udsigt over fjorden, ser man vindmøllerne i klart vejr. Vindmøllerne påvirker ikke oplevelsen af den storslåede udsigt over fjorden og fjordkysten med siv og fugleliv.

På den nordlige side af Lem Sydsogns Kirke i Lem ligger et rekreativt grønt område. Fra anlægget står vindmøllerne sporadisk over villakvarteret. Vindmøllerne har ingen visuel forstyrrende virkning på oplevelsen af anlægget.

Visuelt samspil med andre vindmølleparker

Der er ikke fundet steder, hvor vindmøllerne vil komme i konflikt med de eksisterende vindmøller. Vindmøllerne i Lem Kær vil ofte opleves sammen med andre vindmøller. I de fleste tilfælde vil det være tydeligt, at de nye vindmøller er betydelig større end alle de eksisterende. Vindmølleanlæggene vil fremstå klart adskilte på grund af afstand og de nye vindmøllers størrelse.

Det vil flere steder give et mere roligt indtryk, når de eksisterende møller i Tændpipe og de fire nordvest for Højmark bliver bortsaneret.

Naboforhold

Der er 19 boliger i det åbne land inden for en afstand af 1,0 km fra møllerne. Den nordvestlige del af Lem ligger knap 1,5 km væk, og der er godt 1,6 km til Velling.

Afstandskravet på minimum fire gange totalhøjden, 600 m, til bygninger med beboelse er overholdt for samtlige naboboliger.

Nabobolig 2, Holmgårde 4, nabobolig 3, Holmgårde 10, nabobolig 14, Stavnskjær 3, nabobolig 17, Engholmvej 6 og nabobolig 19, Engholmvej 3, er de nærmeste boliger, hvorfra man mest markant vil opleve vindmøllerne, da der ikke er nogen væsentlig afskærmning mod møllerne.

Støjpåvirkning

Kravene i „Støjbekendtgørelsen“ er overholdt for alle naboboliger i det åbne land og for byerne i nærzonen ifølge støjberegningerne i VVM-rapporten.

De højeste støjpåvirkninger ved vindhastigheden 6 m/s ved nabobeboelserne ligger mindre end 0,2 dB(A) under grænseværdierne. Ringkøbing-Skjern Kommune kan kræve, at der bliver udført en støjmåling af vindmøllerne for at sikre, at grænseværdierne bliver overholdt. Den største støjpåvirkning får nabobolig 3, Holmgårde 10.

Skyggekast

Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport "Vindmøller i Lem Kær": Bilag 4 Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Fem naboboliger, nr. 3, Holmgårde 10, nr. 4, Refstrup 5, nr. 5, Refstrup 3, nr. 12 Holmager 6 A, og nr. 13, Rydbjergvej 24, vil teoretisk få mere end ti timers udendørs skyggekast om året i både hovedforslag og alternativ.

Indendørs skyggekast på mere end ti timer rammer de samme boliger i hovedforslaget, mens det kun er boligerne 3, 12 og 13, som får mere end ti timers indendørs skyggekast i alternativet. Ved nabobolig 4, 5 og 13 vil bevoksning og driftsbygninger skærme for skyggekastet, så det sandsynligvis kommer under 10 timer årligt.

Nabo 3 vil få skyggekastet om eftermiddagen eller aftenen, mens nabo 12 i nyt stuehus vil få det tidligt om morgenen. I den eksisterende bolig vil der næppe blive skyggekast på grund af skærmende driftsbygninger.

I forhold til bolig 3 og 12 vil der være behov for skyggestop. Bygherre er indstillet på at installere skyggestop, hvis det viser sig nødvendigt.

Samlet vurdering af naboforhold

Lovgivning om afstand er overholdt ved alle boliger.

Kravene i „Støjbekendtgørelsen“ er overholdt for alle naboboliger i det åbne land og for Lem samt Velling.

To naboboliger vil få mere skyggekast end det anbefalede maksimum på i alt 10 timer om året.

Skyggekastet falder tidligt på morgenen i sommerhalvåret for naboen mod vest, mens det falder fra eftermiddag til aften ved naboboligen mod øst.

Af hensyn til to naboer mod øst og vest bør der stilles krav om skyggestop.

Samlet set vil nabobolig 3, Holmgårde 10, nyt stuehus ved nabo 12, Holmager 6A, samt nabo 17 og 18 på Engholmvej 6 og 5 få mest gene af vindmøllerne i form af udsyn, støj og skyggekast.

Luftforurening, klima og miljø

Projektet vil i sin levetid spare atmosfæren for en udledning på i alt 1,38 million tons CO₂, eller ca. 69.000 t/år. Det svarer til omkring knap ½ promille af den mængde, som Danmark ifølge Kyoto-aftalen har forpligtiget sig til årligt at spare inden år 2012. Projektets bidrag er i sig selv således beskedent, om end målbart, og vil som sådan ikke få nogen mærkbar indvirkning på de klimaændringer, som bliver konsekvensen af en fortsat emission af CO₂ i uændret målestok. Set i et bredere perspektiv er projektets bidrag dog værdifuldt og uundværligt, da en markant reduktion kun kan opnås gennem mange mindre bidrag.

Sammenlagt bliver miljøet desuden sparet for en affaldsproduktion på knap 89.000 tons slagger og flyveaske, eller 4.440 tons pr. år. Desuden sparer projektet ca. 160.000 m³ ferskvand pr. år, hvis det antages, at vindmøllestrømmen fortrænger el baseret på kul.

Grundvand

Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport "Vindmøller i Lem Kær": Bilag 4 Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Vindmøllerne bliver opstillet i et område med begrænsede drikkevandsinteresser. Der er derfor ikke særlige planmæssige hensyn at tage i forhold til grundvandsbeskyttelsen i området. VVM-rapporten vurderer, at risikoen for forurening af jord- eller grundvand som følge af aktiviteter i anlægs-, drifts- eller nedtagningsfasen vil være minimal.

Geologi

Vindmøllerne placeres ikke i et „værdifuldt geologisk interesseområde“. Det nærmeste geologiske interesseområde er Holmsland Klit/Ringkøbing Fjord-området, hvis østlige grænse befinder sig ca. en km vest for mølleområdet.

Naturbeskyttelse

VVM-rapporten vurderer, at der ikke vil være væsentlige konflikter mellem projektet og områdets flora og fauna. Det gælder også for EUs habitatdirektivs bilag IV-arter. Der er desuden ikke kendskab til forekomst af fredede eller truede, rød- eller gullistede, plante- og dyrearter i området, hvor møllerne præcist placeres.

I nærområdet ligger en række beskyttede småbiotoper, som muligvis indeholder forskellige beskyttede dyrearter, odder og spidssnudet frø. En til to af møllerne placeres i et §3-område, som består af et moseområde tilgroet med pil. Møllerne vil lægge beslag på mindre dele af moseområdet og dermed indskrænke biotopens udstrækning i beskeden grad. Placeringen kræver dispensation fra de kommunale myndigheder. VVM-rapporten vurderer, at møllerne i øvrigt ikke vil få væsentlig negativ indflydelse på de dyr og planter, som måtte leve på biotopen.

Rekreative interesser

Området anvendes til planteavl, og nærområdet bliver ikke anvendt i stor stil af offentligheden. Derimod benytter lokale lodsejere arealerne til jagt. VVM-rapporten vurderer, at projektet ikke forringe nogen af disse rekreative anvendelser.

Beskyttelse af kulturelementer

Der er ingen fredede fortidsminder på det planlagte etableringsområde, vindmøllesteder samt adgangsveje. Forekomst af skjulte fortidsminder er ukendt, idet der ikke tidligere er foretaget arkæologiske undersøgelser i området. For at sikre eventuelle skjulte fortidsminder, der måtte blive berørt af anlægsarbejdet, foreslår Ringkøbing-Skjern Museum en arkæologisk forundersøgelse. Området er ikke udpeget som kulturarvsareal.

Landbrugsjord

I alt udtages permanent omkring 26.000 m² - eller 2,6 hektar - jord af landbrugsdrift.

Ved ophør og demontering af vindmøllerne skal alle anlæg fjernes, og arealet føres tilbage til landbrugsdrift.

Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport "Vindmøller i Lem Kær": Bilag 4 Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

Socioøkonomiske forhold

VVM-rapporten vurderer, at de forventede miljøpåvirkninger af anlægget ikke vil have negative socioøkonomiske effekter på eksempelvis turisme, fritidsinteresser, råstofindvinding, landbrugsmæssige interesser, jagt eller fiskeri.

Sundhed

Vindmøller påvirker menneskers sundhed direkte og indirekte på en række områder. Blandt andet ved reduktion af emissioner fra kraftværker, ved støjpåvirkning og ved skyggekast ved naboboliger.

Emissioner

Vindmøllerne i Lem Kær vil reducere udledningen af kuldioxid samt svovl- og kvælstofoxider fra kraftværkerne. Udledningerne fra kraftværkerne belaster både klimaet, naturen, bygninger og folkesundheden. Elektricitet fra vindkraft sparer befolkningen for denne påvirkning i den grad, som el fra vindkraft erstatter el fra kraftværker.

Forskellige undersøgelser af de samfundsøkonomiske omkostninger ved forskellige energiproduktioner har også sat en værdi på disse omkostninger, som bliver kaldt eksterne omkostninger. Undersøgelserne viser, at vindenergien sparer samfundet for store eksterne omkostninger. For det enkelte menneske kan det betyde mindre sygdom og bedre miljø, og dermed en lykkeligere tilværelse.

Støj

Støj ødelægger både sind og legeme, og 65 dB(A) er anset for et kritisk niveau. Niveauet ligger mellem støjen fra almindelig tale og støjen fra legende børn. Beregninger viser, at ingen naboboliger udsættes for mere end 41,9 dB(A) ved vindhastighederne på 6 m/s og 8 m/s. Niveauet svarer til støjniveauet ved sagte tale. Støjen kommer som et sus, der gentages hvert andet sekund, og monotonien kan være en del af problemet.

Støjen fra vindmøllerne vil på grund af baggrundsstøjen fra bevoksning og bebyggelse dog næppe kunne høres med en vindhastighed over den, der svarer til frisk til hård vind. Det skyldes, at baggrundsstøj fra træer og vindens susen ved bygninger vil overdøve støjen fra vindmøllerne, når vindstyrken er over 10 – 12 m pr. sekund.

Ved vindhastigheder over 10 m/s stabiliserer støj-emissionen sig - eller falder - for pitch-regulerede møller, som der er tale om ved Lem Kær.

Skyggekast

Skyggekast er genevirkningen fra vindmøllevingernes passage mellem solen og opholdsarealet. Skyggekastet kan virke stressende. Derfor er det vejledende fastsat, at naboer ikke bør udsættes for mere end 10 timers skyggekast årligt.

Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport "Vindmøller i Lem Kær": Bilag 4 Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

To boliger vil sandsynligvis få skyggekast i mere end ti timer årligt. Det drejer sig om nabo 3, Holmgårde 10 og nabo 12, Holmager 6 A ved eventuelt nyt stuehus. Nabo 3 vil få skyggekastet om eftermiddagen eller aftenen, mens nabo 12 i nyt stuehus vil få det tidligt om morgenen. I den eksisterende bolig vil der næppe blive skyggekast på grund af skærmende driftsbygninger. I forhold til bolig 3 og 12 vil der være behov for skyggestop. Bygherre er indstillet på at etablere skyggestop.

Overvågning

Kommunens miljøtilsyn skal sikre, at kravene i VVM-tilladelsen overholdes. Inden der udstedes ibrugtagningstilladelse, vil der normalt foregå en besigtigelse af forholdene. Endvidere sikrer kommunen sig, at eventuelle krav om støjmåling bliver overholdt, ved at kræve dokumentation for støjmålingen inden for en given tidsperiode.

Kommunen er forpligtiget til at udarbejde en plan for overvågning af, at mølleejeren overholder miljøkravene. Heri kan både indgå måling ved idriftsættelse og målinger ved almindeligt tilsyn, dog højst en gang årligt.

Klage fra naboer kan også medføre, at kommunens miljøtilsyn pålægger ejeren af vindmøllen at få foretaget en støjmåling eller måling af skyggekastet, hvis miljøtilsynet vurderer, at der er hold i klagen. Kommunen kan herefter om fornødent pålægge ejeren at dæmpe støjen eller stoppe møllen, hvis kravene i VVM-tilladelsen ikke er overholdt.

Vindmøllen har indbygget et styre- og overvågningsprogram, som registrerer alle fejl, og om fornødent stopper møllen. Vindmøllens drift overvåges elektronisk af operatøren, der hurtigt kan gribe ind ved tekniske problemer. Forandringer i vindmøllers støjniveau, udseende eller andre miljøpåvirkninger vil stort set altid være en konsekvens af tekniske problemer i møllen.

Sammenfatning

VVM-undersøgelsen viser, at opstillingen af vindmøller hverken i anlægs-, drifts- eller afviklingsfasen medfører væsentlige negative miljøkonsekvenser i forhold til omgivelserne. Undersøgelsen viser desuden, at gennemførelsen af vindmølleprojektet ikke vil få væsentlig negativ indflydelse på naturinteresserne i området. Placeringen af en til to møller i et §3-område kræver kommunal dispensation.

Vindmølleprojektet sparer miljøet for ca. 1,4 millioner tons drivhusgasser og ca. 89.000 tons slagge og aske i løbet af tyve år.

I forbindelse med opstillingen af de nye møller bliver der nedtaget 18 eksisterende vindmøller, der alle står i Tændpibe Vindmøllepark i nærheden af Lem Kær i Ringkøbing-Skjern kommune.

VVM-rapporten påpeger, at møllen i den vestlige række i alternativet har et størrelsesforhold mellem rotor og tårn, som er uharmonisk.

Beregninger viser, at kravene i Støjbekendtgørelsen er overholdt. Ringkøbing-Skjern Kommune kan kræve, at der bliver udført en støjmåling af vindmøllerne, når de er rejst.

Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport "Vindmøller i Lem Kær": Bilag 4 Lokalplan 258

Vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem

På baggrund af, at skyggekast overskrider de vejledende værdier ved to naboboliger, kan kommunen i en VVM-tilladelse stille krav om, at vindmøllerne, der er årsag til overskridelsen, bliver stoppet i de tidsrum, hvor skyggekast giver anledning til problemer. Herved sikrer man, at ingen naboer bliver påvirket af skyggekast, der overstiger den vejledende grænseværdi på 10 timer årligt.

Tabel Projektet opsummeret			
	Hovedforslag ¹	Alternativ ¹	Mulig variation ²
Antal møller	11	12	
Samlet kapacitet (MW)	33	36	33 – 41
Rotordiameter (m)	112	90 og 112 ⁴	90 – 120
Navhøjde (m)	93,9	93,9 og 104,9 ⁴	89,9 – 104,9
Totalhøjde, maksimum (m)	149,9	149,9	149,9
Rotoromdrejninger pr. minut, nominel	12,8	12,8 og 16,1	10 – 18
Produktion pr. år, cirka (MWh)	111.000	111.000	
Samlet produktion over 20 år, cirka (MWh)	2.220.000	2.220.000	
Støj, maksimal dB(A) ved nærmeste naboer ved vindhastighed 6 m/s og 8 m/s	41,8	41,8	
Skyggekast, maksimalt ved naboer om året, indendørs og udendørs (timer:minutter)	22:15 og 27:02	19:11 og 23:58	
Antal møller, som nedtages ved 1. mølles opsætning	18	18	
Sparet udledning til miljøet over 20 år (tons)			
Kuldioxid (CO ₂)	1.388.000	1.388.000	
Svovldioxid (SO ₂)	278	278	
Kvælstofoxider (NO _x) ³	2.500	2.500	
Slagger og flyveaske	89.000	89.000	
¹ Forslagene er visualiseret og beregnet for den mest sandsynlige opstilling og mølletype for nuværende ² Beskriver mulig variation i både hovedforslag og alternativ ³ Kvælstofoxider - NO _x - er kvælstofoxid - NO - og kvælstofdioxid - NO ₂ ⁴ Værdierne 90 og 104,9 hører sammen ligesom 112 og 93,9			

Sammenfattende redegørelse i tilknytning til VVM-redegørelse og miljørapport ”Vindmøller i Lem Kær”, lokalplan nr. 258 og tillæg nr. 75 til Kommuneplan 1997 tidligere Ringkøbing Kommune: Bilag 5

Sammenfattende redegørelse

Lokalplaner og tillæg til kommuneplaner er omfattet af Lov om miljøvurdering af planer og programmer. Ifølge loven skal myndigheder ved den endelige vedtagelse af et planforslag der er omfattet af loven, udarbejde en sammenfattende redegørelse.

Den sammenfattende redegørelse omhandler følgende emner:

- Hvordan miljøhensyn er integreret i planen.
- Hvordan miljørapporten og udtalelser fra offentligheden er taget i betragtning
- Hvorfor planen er valgt på baggrund af de opstillede alternativer
- Hvorledes myndigheden vil overvåge de væsentlige miljøpåvirkninger af planens gennemførelse.

Miljøhensyn

Høringsprocessen omkring kommuneplantillæg, lokalplan og tilhørende VVM-redegørelse og Miljørapport har *ikke* medført ændringer i projektet, hvormed projektets virkning på miljøet er uændret.

Miljøpåvirkningen er derfor fortsat som beskrevet i VVM-redegørelsen og miljørapporten, der var offentliggjort sammen med forslaget til lokalplan. Miljøpåvirkningerne er desuden resumeret i ”Ikke teknisk resumé af VVM-redegørelse og miljørapport”, som er vedhæftet lokalplanen som bilag 4.

VVM-redegørelsen og miljørapporten beskrev konsekvenserne ved opstilling af elleve vindmøller, i to parallelle rækker, i Lem Kær nordvest for Lem. Desuden blev der beskrevet konsekvenserne ved opstilling af et alternativ på tolv vindmøller. Der er foretaget beregninger for en vindmølle med maksimalt 3 MW med rotordiameter på 112 m og navhøjde på 94 m. I alternativet blev der foretaget beregninger for en vindmølle med maksimalt 3 MW med rotordiameteren 90 m og navhøjde 105 m. I begge tilfælde vindmøller med en totalhøjde på 149,9 m.

Vindmøllernes beregnede produktion er 111.000 MWh årligt, hvilket medfører en sparet CO₂ udledning på 69.000 ton årligt. Disse beregninger er gældende for både hovedforslag og alternativ.

For en periode over 20 år vil produktionen maksimalt være 2.220.000 MWh, hvilket medfører en sparet CO₂ udledning på 1.388.000 ton over de 20 år.

Ved opsætning af den 1. mølle nedtages 18 andre vindmøller, som alle står i Tændpipe Vindmøllepark i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Konsekvenser af høringer

Forud for udarbejdelsen af planforslaget for projektet – herunder VVM og Miljørapport gennemførte Ringkøbing-Skjern Kommune en første debatfase i perioden fra den 17. december 2008 til den 14. januar 2009. Som følge af debatfasen blev vindmøllerne flyttet længere mod nord, så de kom udenfor zonerne for indflyvningsplanen for Stauning Lufthavn og dermed minimum 1400 m fra byzonen til Lem.

Forslag til lokalplan med miljørapport har været offentligt fremlagt til høring fra den 26. maj til den 21. juli 2009.

Ved indsigelsesperiodens udløb havde Ringkøbing-Skjern kommune modtaget 17 bemærkninger og indsigelser. Bemærkninger til plangrundlaget vedrørte bl.a. følgende emner:

- Potentielt areal til affaldsdeponering
- Den Nordlige del af planområdet ligger indenfor regionplanens ”potentielle vådområder”
- Hensyn til andre planlægningsområder

Sammenfattende redegørelse i tilknytning til VVM-redegørelse og miljørapport ”Vindmøller i Lem Kær”, lokalplan nr. 258 og tillæg nr. 75 til Kommuneplan 1997 tidligere Ringkøbing Kommune: Bilag 5

- God forvaltningsskik
- Negativ påvirkning af ejendomspriserne
- Odderen
- Støj
- §3-område
- Visualiseringer
- Vingeoverslag
- Udsigt
- Vejforløb
- Flere eller andre placeringer af møller i forhold til jord og ejendomme

Indholdet af indsigelserne samt kommunens bemærkninger til de enkelte punkter i indsigelserne fremgår af bilag 5.1 til den sammenfattende redegørelse.

Få af de indkomne bemærkninger medførte ændringer i plangrundlaget, da byrådet den 15. september 2009 besluttede at vedtage tillæg nr. 75 til Kommuneplan 1997 for tidligere Ringkøbing Kommune og lokalplan 258 endeligt med de bemærkninger der fremgår af skemaet med indsigelser og bemærkninger (bilag 5.1). Ændringerne fremgår af bilag 5.1.

Valg af Hovedforslag

På byrådsmødet den 15. september 2009 blev det besluttet det der meddeles VVM-tilladelse til hovedforslaget, idet hovedforslaget vurderes at være det mest harmoniske med hensyn til vindmøllernes udseende. Derudover berører hovedforslaget færre arealer med § 3-områder end alternativet.

Som følge af at der meddeles tilladelse til hovedforslaget er kommuneplantillæg og lokalplan tilrettet, således at der gives mulighed for opstilling af maksimalt 11 møller (og ikke 12). Desuden er lokalplanens afgrænsning indskrænket, således at den østlige møllerække kun rummer hovedforslaget (og ikke alternativet).

Overvågningsplan

Kommunens miljøtilsyn skal sikre, at kravene i VVM-tilladelsen overholdes.

I Lem Kær er det planen at rejse elleve op til 149,9 m høje vindmøller. Inden der udstedes ibrugtagningstilladelse, vil der foregå en besigtigelse af forholdene.

På baggrund af VVM-redegørelsen vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at støjpåvirkningen og skyggekastet ved nabobeboelser er de eneste miljøpåvirkninger, der kræver overvågning. Overvågning af støjen fra vindmølleanlægget vil blive udført efter de almindelige tilsynsregler i bekendtgørelsen om støj fra vindmøller, bekendtgørelse nr. 1518 af 14.12.2006. Støjberegningen viser en maksimal støj på 39,5 dB(A) ved vindhastigheden 6 m/s ved beboelsen på Holmgårde 6.

Fem naboer vil teoretisk få over 10 timer med skyggekast om året. Teoretisk fordi beregningen ikke har taget hensyn til, at nogle boliger har driftsbygninger eller tæt bevoksning, som vil mindske eller helt tage skyggekastet. Skyggekast fra vindmøllerne er beregnet til maksimalt 27,02 timer ved Holmgårde 10. Der skal installeres såkaldt skyggestop, så ingen nabobeboelser får over 10 timer årligt med skyggekast.

Sammenfattende redegørelse i tilknytning til VVM-redegørelse og miljørapport ”Vindmøller i Lem Kær”, lokalplan nr. 258 og tillæg nr. 75 til Kommuneplan 1997 tidligere Ringkøbing Kommune: Bilag 5

Arbejdsmiljø og arbejdssikkerhed

Tilsyn med arbejdsmiljø og arbejdssikkerhed ved møllernes rejsning og ved serviceeftersyn og reparation hører under Arbejdstilsynet.

Sikkerhed for befolkningen

Vindmølleejeren er efter Bekendtgørelse nr. 651 af 26. juni 2008 forpligtet til at indberette udført service til Energinet.dk og større skader og skader af sikkerhedsmæssig betydning til Energistyrelsens godkendelsessekretariat for Vindmøller. (Risø)

Ringkøbing-Skjern Kommune vil forsøge at etablere en aftale med godkendelsessekretariatet om, at godkendelsessekretariatet videregiver eventuelle indberetninger om en eller flere af møllerne i Lem Kær i kopi til Ringkøbing-Skjern Kommune. Ringkøbing-Skjern Kommune vil derefter vurdere, om indberetningen giver anledning til skærpet overvågning af møllerne i Lem Kær eller andre tilsvarende møller i kommunen.

Natur

§3-områder

Den nordligste vindmølle i den østlige række står i §-3område. Vindmølleopstilleren skal søge dispensation hos rette myndighed. Kommunen vil påse at der udlægges erstatningsareal i sammenhæng med eksisterende § 3-område, svarende til to gange arealet der udtages.

Potentielle vådområder

De to nordvestligste vindmøller står inden for potentielt vådområde. Kommunen vil påse at eventuelle målermaster, vindmøller, adgangsveje og arbejdsarealer bliver etableret på en sådan måde, at det udlagte område til potentielt vådområde ikke forhindres i planperioden. Dette kan f.eks. ske ved at møllerne gives et ekstra højt fundament, for at sikre mod, at selve mølletårnet kommer til at stå under vand.

Kystnærhedszone

Den vestlige del af lokalplanen ligger i kystzone.

Skyggekast

To eller flere af vindmøllerne skal have skyggestop. Ringkøbing-Skjern Kommune vil kræve dokumentation for påkrævet installation. Klage fra naboer kan – efter kommunen har vurderet sagen – medføre, at kommunens miljøtilsyn pålægger ejeren af vindmøllerne at få foretaget yderligere en dokumentation af skyggestopet/skyggekastet.

Støj

Det fremgår af VVM-redegørelsen og Miljørapporten, at kravene er overholdt ved alle naboer. Kommunen vil forlange at ejeren gennemfører en støjmåling ved først givne lejlighed, hvor vindforholdene svarer til kravene i Støjcirculæret fra december 2006. Støjmålingerne udføres som beskrevet i Støjcirculæret. Resultaterne indsendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, så snart de foreligger. Støjmålingen skal så vidt muligt foretages senest 3 måneder efter idriftsættelse.

Vindmølleejeren er efter Bekendtgørelse nr. 651 af 26. juni 2008 forpligtet til at indberette udført service til Energinet.dk.

Ringkøbing-Skjern Kommune vil forsøge at etablere en aftale med Energinet.dk om, at Energinet.dk videregiver eventuelle indberetninger om møllerne i Lem Kær der indikerer ændret støjudstråling i kopi til Ringkøbing-Skjern Kommune. Ringkøbing-Skjern Kommune vil derefter vurdere, om indberetningen giver anledning til øget overvågning af møllerne i Lem Kær eller andre tilsvarende møller i kommunen.

Sammenfattende redegørelse i tilknytning til VVM-redegørelse og miljørapport ”Vindmøller i Lem Kær”, lokalplan nr. 258 og tillæg nr. 75 til Kommuneplan 1997 tidligere Ringkøbing Kommune: Bilag 5

Klage fra naboer kan – efter kommunen har vurderet sagen - også medføre, at kommunens miljøtilsyn pålægger ejeren af vindmøllen at få foretaget en støjmåling, dog maksimalt én gang årligt.

Bilag 5.1

Skema med indsigelser og bemærkninger til VVM-redegørelse og miljørapport ”Vindmøller i Lem Kær”, forslag til lokalplan 256 og tillæg nr. 75 til Kommuneplan 1997 for Ringkøbing Kommune

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

Nr.	Indsigelser fra:	Indsigelsens indhold:	Forvaltningens bemærkninger	Bemærkninger til vedtagelsen
1	Miljøministeriet Miljøcenter Århus	<p>a) Indsiger fastslår, at Ringkøbing-Skjern kommune ikke officielt har ansøgt Miljøcenter Århus om ændring/ophævelse af områdets status som potentiel deponi.</p> <p>b) Indsiger fastslår at regionplan 2005 for Ringkøbing Amt kortbilag 5 har udpeget området som 'potentielt areal til affaldsdeponering' og at denne udpegnings er bindende for Ringkøbing-Skjern kommune idet regionplanen er ophævet til Landsplandirektiv.</p> <p>c) Indsiger efterlyser en nærmere redegørelse fra kommunens side for, at den aktuelle planlægning ikke er i strid med den statslige interesse, der knytter sig til sikringen af den nødvendige forbrændings- og deponikapacitet og dels sikringen af, at lokaliseringen af nye forbrændings- og deponianlæg samt udvidelser af bestående anlæg samt ikke er i strid med nationale miljø- og naturinteresser. Eventuelle ændringer i regionplanernes udpegninger kan kun ændres hvis det sker på baggrund af fornyede vurderinger af behov, eller ved erstatning med et tilsvarende udlæg.</p> <p>d) Indsiger konstaterer, at der i planforslaget er nævnt, at den nordlige del af planområdet ligger indenfor regionplanens "potentielle vådområder" og at det fremgår, at der ikke er konflikt med det potentielle vådområde, men vindmøllerne bør have et ekstra højt fundament, for at sikre mod, at selve mølletårnet kommer til at stå i vand. Indsiger kan ikke</p>	<p>3) Tages til efterretning.</p> <p>3a) Kommunen er enig med indsiger og har derfor indsendt en officiel anmodning til Miljøcenter Århus om ophævelse af vindmølleområdets status som potentiel deponiområde.</p> <p>3b) Kommunen er enig med indsiger og har derfor uddybende redegjort for at udtage området af det samlede udpegede område som 'potentielt deponi'.</p> <p>3c) Kommunen er af den opfattelse at området ikke egner sig til udlæg til deponi på grund af områdets sårbarhed. En Rambøll rapport er kommet frem til det samme resultat for hele udlægget til potentiel deponi. Kommunen vurderer endvidere, at det med den nuværende lovgivning vil være utænkeligt at den daværende udpeget placering vil kunne godkendes til fremtidig deponr.</p> <p>Yderligere er hele området, som er udlagt til potentiel deponi i Ringkøbing-Skjern kommune blot et af i alt 6 områder som skal udvælges på sigt. Kommunen vurderer derfor at sandsynligheden for at området til potentiel deponi i Ringkøbing-Skjern kommune vil blive anvendt ligesom en analyse af behovet for deponi har vist, at selv om området i kommunen udvælges af de 6 områder, så er området mange gange større end det forventede behov. På baggrund af disse forhold vurderer kommunen at det er ubetænkeligt, at udtage vindmølleområdet inklusiv en eventuel bufferzone fra det samlede udlæg til potentiel deponi.</p> <p>3d) Kommunen er enig med indsiger og har taget indsigelsen til efterretning. Kommunen har i lokalplanens bestemmelser sikret, at eventuelle målemaster, vindmøller, adgangsveje og ar-</p>	<p>Følgende er tilføjet skemaet efter den endelige vedtagelse af lokalplan 258:</p> <p>Kommunens anmodning om ophævelse af regionplanretningslinje af 8. september 2009 er vedhæftet dette skema. Kommunens redegørelse fremgår af anmodningen.</p> <p>Miljøcenter Århus har i brev af 15. september frafaldet indsigelsen. Brevet fra Miljøcenter Århus er ligeledes vedlagt.</p>

G:\Lokalplan VVM-team\Fælles-Bibliotek\Lokalplaner\Lokalplan nr. 258\sammenfattende redegørelse\bilag 5.1.doc

- 1 -

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

		<p>se, hvordan dette er sikret i lokalplanens bestemmelser og ønsker forholdt drøftet.</p> <p>e) Indsigelsen betyder, at byrådet ikke kan vedtage planforslagene endeligt, før der er opnået enighed med miljøcentret om forslagernes indhold.</p>	<p>bejdsarealer bliver etableret på en sådan måde, at det udlagte område til potentiel vådområde ikke forhindres i planperioden.</p> <p>Derudover har kommunen besigtiget områdets §3 biotoper og har i den forbindelse vurderet, at samfundets interesse i at sikre §3 biotoper er foreneligt med samfundets interesse i at der bliver opstillet vindmøller i området. Kommunen har vurderet at vindmølleopstillingerne kan sameksistere med det der søges beskyttet i §3 udpegningen. Det vurderes, at der ikke findes flora og fauna, som vil forsvinde ved vindmølleopstillingen og at §3-området kan genetableres efter nedtagningen af vindmøllerne. Der vil blive indarbejdet i lokalplanen, at en forudsætning for opstilling indenfor §3-område er, at der udlægges erstatningsareal i sammenhæng med eksisterende §3 område, svarende til to gange arealet der udtages.</p> <p>3e) Administrationen forventer, at have modtaget et svar fra Miljøcenter Århus inden byrådsmødet.</p>	
2	Lem Kær fokusgruppe Kontaktperson: Bent Johansson Nygårdsvej 9 Højmark 6940 Lem St.	<p>a) gruppen af indsigere har udsendt en pressemeddelelse, hvori de ønsker at temaplanen for vindmøller erstattes af en plan som har fokus på afbalancering i forhold til landskabet i stedet for maksimal udnyttelse af vindenergien.</p> <p>b) gruppen er af den opfattelse, at vindmølleplanlægningen ikke har taget hensyn til andre planlægningsområder.</p> <p>c) gruppen har indbragt deres klagepunkter til Folketingets Ombudsmand idet de nedlægger påstand om, at Ringkøbing-Skjern kommune ikke skulle have handlet i overensstemmelse med god forvaltningsskik. Gruppen opfatter,</p>	<p>1) Tages ikke til efterretning</p> <p>1a) Perioderne for indkaldelse af idéer og forslag samt indsigelser til temaplan for vindmøller i Ringkøbing-Skjern kommune samt perioden for indkaldelse af ideer og forslag til Lokalplan samt VVM for området er afholdt i forhold til retspraksis. Indsigelser skulle have været indkommet i disse perioder.</p> <p>1b) I forlængelse af Forvaltningsloven har Ringkøbing-Skjern kommune udarbejdet Temaplan for vindmøller i samspil med alle andre relevante planområder, herunder Lov om Naturbeskyttelse og Lov om Miljøbeskyttelse, Støj-bekendtgørelsen, grundvands-, geologiske-, landskabelige-, rekreative-, kulturelle, trafikale-,</p>	<p>Følgende er tilføjet skemaet efter den endelige vedtagelse af lokalplan 258:</p> <p>Lem Kær fokusgruppe har fremsendt brev af 2. september 2009. Brevet samt administrationen indstilling til et svar har været fremsendt til Byrådet. Der henvises til vedlagte notat af 3. september 2009.</p>

G:\Lokalplan VVM-team\Fælles-Bibliotek\Lokalplaner\Lokalplan nr. 258\sammenfattende redegørelse\bilag 5.1.doc

- 2 -

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

		<p>at kommunen ikke skulle have sikret tilstrækkelig lokalt engagement i udarbejdelse og godkendelse af projektet samt at det vil have store konsekvenser for naboerne til vindmølleparken.</p> <p>d) gruppen ønsker offentlig kontrol med projektansøger i forhold til VE-lov.</p> <p>e) gruppen ønsker at afholde et borgermøde.</p>	<p>byudviklingsmæssige, affaldsplanlægningsmæssige interesser. Der henvises til VVM for Lem Kær og Temaplan for Vindmøller i Ringkøbing-Skjern kommune.</p> <p>1c) Ringkøbing-Skjern kommune har overholdt retspraksis på området. Kommunen beklager sene svar til indsigere for modtagelse af indsigelser. Selv om kommunen ikke er forpligtet hertil, har kommunen valgt i det videre forløb, at udsende information specifikt til naboer og indsigere ud over de lovsikrede offentliggørelser i dagspresse og i kommunale institutioner med offentlig adgang.</p> <p>1d) da der er tale om en problemstilling, som ikke hører under kommunens ansvarsområde, henvises indsigere til rette myndighed; www.energinet.dk.</p> <p>1e) kommunen er af den opfattelse at der er afholdt tilstrækkelige borgermøder i planprocessen ligesom det er meget sent i forløbet at afholde borgermøder efter VVM indsigelsesfasen er afsluttet. Det står indsiger frit for selv at tage initiativ til et borgermøde.</p>	
3	Folketingets Ombudsmand	Kopi af ombudsmandens svar til Lem Kær fokusgruppe om at Folketingets Ombudsmand ikke kan indgå i konkrete sager når en anden myndighed behandler sagen.	2) Tages til orientering.	
4	Niels Christian B. Pedersen Bakkedraget 62 6940 Lem St.	<p>a) Indsiger klager over manglende information herunder visualiseringer fra naboernes ejendomme.</p> <p>b) Indsiger mener at vindmøllerne vil påvirke ejendomspriserne negativt og ønsker derfor erstatning fra Ringkøbing-Skjern kommune.</p> <p>c) Indsiger mener, at vindmøllerne vil virke meget dominerende set fra gravhø-</p>	<p>4) Tages ikke til efterretning</p> <p>4a) VVM redegørelsen har forholdt sig til vindmøllernes samspil med landskabet bl.a. ud fra fotostadier fra forskellige vinkler. Det er ikke et lovkrav at en VVM skal indeholde visualiseringer fra alle naboejendomme. Kommunen har vurderet hvorvidt VVM'ens fotostadier er tilstrækkelige. Dette er sket før og efter indsigelsesperioden. Kommunen vurderer at de eksiste-</p>	

G:\Lokalplan VVM-team\Fælles-Bibliotek\Lokalplaner\Lokalplan nr. 258\sammenfattende redegørelse\bilag 5.1.doc

- 3 -

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

		<p>jene 'To Lunde' på Dejbjerg Hede, ca. 4 km væk fra møllerne og henviser til VVM'ens visualisering nr. 24.</p> <p>d) Indsiger forklarer at vedkommende på egen foranledning vil kontakte Danmarks Naturfredningsforening og Folketingets Ombudsmand.</p>	<p>rende visualiseringer i tilstrækkelig grad belyser vindmølleområdet.</p> <p>4b) Kommunen udbetaler kun erstatning ved ekspropriation. Der er ikke tale om ekspropriation. Kommunen mener sig ikke skyldig i at skulle udbetaling erstatning. Kommunen henviser indsiger til at rette henvendelse til rette myndighed; www.energinet.dk</p> <p>4c) Kommunen vurderer, at 'To Lunde' og vindmøller ved Lem Kær under normale forhold ikke vil blive oplevet i sammenhæng. Det forhold at man kan se en del af vindmølleparken bag andre landskabslementer fra en del af udsigten fra Dejbjerg Hede, vurderes ikke i sig selv at være til hinder for opstilling af vindmøller. Kommunens vurdering lægger op af lignende afgørelser.</p> <p>4d) Kommunen forholder sig ikke til at indsiger har kontaktet 3. part. Kommunen har skrevet til indsiger for at specificeret at kommunen opfatter at indsiger selv har skrevet til 3. part.</p>	
5	Mads Andersen Kirkegade 53 6940 Lem	<p>a) Ønsker temaplan revurderet.</p> <p>b) Bange for at odderen vil forsvinde.</p> <p>c) Mener, at vindmøllerne vil støj for meget for indsigers beboelsesejendom.</p> <p>d) Indsiger finder det forkert, at der skal placeres vindmøller i en §3 fredet mose og frygter, at moseområdet ikke kan genskabes efter endt vindmølle drift.</p> <p>e) Mener, at der mangler visualisering set fra Lem-Højmarkvejen (Sdr. Lemvej) og fra Bredgade i Lem.</p> <p>f) Indsiger ønsker at visualiseringer foretages i 3D inklusive bevægelserne når vingerne drejer rundt.</p>	<p>5) Tages ikke til efterretning</p> <p>5a) Perioderne for indkaldelse af idéer og forslag samt indsigelser til temaplan for vindmøller i Ringkøbing-Skjern kommune er afholdt. Perioden for indkaldelse af ideer og forslag til Lokalplan samt VVM for området er afholdt i forhold til retspraksis. Indsigelser skulle have været indkommet i disse perioder.</p> <p>5b) VVM for vindmøller i Lem Kær har forholdt sig til hvorvidt det må forventes at der findes odder i området samt om odderen må forventes at blive påvirket negativt i nævneværdig grad. Det er ikke kommunen bekendt at der skulle foreligge sådanne undersøgelser, hvorfor kommunen henholder sig til VVM'ernes vurderinger.</p>	

G:\Lokalplan VVM-team\Fælles-Bibliotek\Lokalplaner\Lokalplan nr. 258\sammenfattende redegørelse\bilag 5.1.doc

- 4 -

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

			<p>5c) I VVM'en vurderes støjpåvirkningerne for naboejendommene – både ved beboelsesarealer og udearealer - at overholde grænseværdierne for støj selv i det værste tilfælde når vindretningen er fra vindmøllerne mod beboelsesejendommen.</p> <p>5d) VVM'en og kommunen har vurderet at samfundets interesse i at der bliver opstillet forsøgsvindmøller og vindmøller i det hele taget er en relevant begrundelse for at samtænke vindmøller i en §3 fredet mose. Ud fra en konkret vurdering har kommunen fundet, at mosen vil blive berørt i et omfang som ikke er betænkeligt, idet der ikke er registreret specielle arter og idet engen vil kunne reetableres efter endt anvendelse til vindmølleformål. Yderligere fastsætter kommunen betingelser for at der udlægges erstatningsarealer svarende til 2 gange det areal, der udtages.</p> <p>5e) Kommunen vurderer, at visualiseringerne nr. 7, 8, 9 og 18 i VVM for vindmøller i Lem Kær giver mulighed for at vurdere vindmøllerne fra Sdr. Lemvej og at visualisering nr. 6 giver mulighed for at vurdere vindmøllerne fra Bredgade.</p> <p>5f) Visualiseringerne i VVM'en følger statens retningslinier for udarbejdelse af VVM for vindmøller og har ikke vurderet at der skulle være tilstrækkeligt tungtvejende grunde til at fravige denne praksis.</p>	
6	Ny Vindenergi Aps Lise Nørgaard	<p>a) Manglende realitetsbehandling af ansøgning</p> <p>b) Manglende svar på henvendelser</p> <p>c) Manglende informationer som høringsparter</p> <p>d) Mere sanering med deres projekt</p> <p>e) Flytte den østligste række lidt så mere</p>	<p>6) Delvist taget til efterretning</p> <p>6a) Kommunen har hidtil været af den opfattelse, at indsigers ansøgning var blevet realitetsbehandlet idet kommunen har afholdt et møde med indsiger i 2008. På mødet blev indsiger – også efter eget udsagn – bekendt med at kommunen valgte den anden projektmagers projekt.</p>	

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

		<p>luft og derfor mere energiproduktion.</p> <p>f) Indsendelsesperiode ikke afpasset med høringsfristen</p> <p>g) Klage over at kommunen ikke tager ansvar men lader én af to konkurrenter afgøre om den anden skal med i projektet.</p> <p>h) Kræver ny VVM hvor deres forslag er med.</p> <p>i) Forsøgsmøller forhindrer ikke at deres projekt kan placeres i den østligste række – som kommunen først antog.</p> <p>j) Har længe tilbudt ligeså mange møller som de andet projektforslag – hvorfor kommunens begrundelse om at vælge det andet forslag pga. mere vindenergi udnyttet.</p>	<p>Yderligere forklarede kommunen at begrundelsen er at det andet projekt i højere grad ligger i forlængelse af formålet i kommunens Temaplan for Vindmøller. Det skyldes, at projektforslagene på udvælgelsestidspunktet var væsentlig forskellige med hensyn til indhold og antal møller.</p> <p>6b) Kommunen er sent blevet klar over, at indsiger ønskede et skriftligt svar ud over mødet i kommunen. Kommunen beklager dette og har sendt et skriftligt afslag samt begrundelse til indsiger.</p> <p>6c) Kommunen har taget dette til efterretning og har sendt det skriftlige svar til de parter som indsiger samarbejdede med i projektsøgningen – uagtet at kommunen ikke vurderer at være forpligtet til dette.</p> <p>6d) Kommunen er bekendt med det faktum at Vattenfall ikke kommer til at nedtage skrotningsegnede vindmøller i lokalområdet. Det står Vattenfall frit for at lade de skrottningsmodne vindmøller indgå i andre vindmølleområder i kommunen.</p> <p>6e) Kommunen er ikke bekendt med at dette skulle have en så væsentlig betydning, at processen skal gå helt om.</p> <p>6f) Kommunen mener, at indsiger alligevel har haft mulighed for at komme med idéer og forslag til processen.</p> <p>6g) Kommunen er ikke bekendt med at have lovhjemmel til at tvinge private projektmagere til at samarbejde. Kommunen har henstillet til de forskellige projektmagere om at samarbejde. Kommunen vil for eftertiden se på muligheder for at fremme det frivillige samarbejde i lignende sager.</p> <p>6h) Processen er meget fremskreden og kom-</p>	
--	--	--	--	--

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

			<p>munen ser det ikke formålstjenlig at afbryde processen på dette tidspunkt.</p> <p>6i) Kommunen har taget argumentet til efterretning men fordi processen er meget fremskreden ser kommunen det ikke formålstjenlig at afbryde processen på dette tidspunkt.</p> <p>6j) Kommunen er først sent i processen og efter udvælgelse af projektforslag, blevet bekendt med at indsigers har ændret sit forslag. Processen er meget fremskreden og kommunen ser det ikke formålstjenlig at afbryde processen på dette tidspunkt.</p>	
7	Carsten Nygaard Karsbækvej 9 Højmark 6950 Ringkøbing	Ønsker ændring af lokalplan så en af møllerne kan placeres på indsigers ejendom (matr.nr.21r Ø Lem By, Sdr. Lem).	<p>7) Tages ikke til efterretning</p> <p>En ændring af møllernes placering vil være en så væsentlig ændring, at det reelt er et nyt planforslag, som ville medføre en ny offentlighedsfase.</p> <p>Perioden for indkaldelse af ideer og forslag til Lokalplan samt VVM for området i overensstemmelse med retspraksis. Forslag til placering af møller skulle have været indkommet i denne periode.</p> <p>Processen er meget fremskreden og kommunen ser det ikke formålstjenlig at afbryde processen på dette tidspunkt.</p>	
8	Per Høegsberg Karsbækvej 5 Højmark 6950 Ringkøbing	Indsiger mener at vindmølle nr. 1 er placeret for tæt på skel til indsigers ejendom, idet der vil være vingeoverslag.	<p>8) Tages til efterretning</p> <p>Opstilling af møller kræver anmeldelse til kommunens bygningsmyndighed. Bygningsmyndigheden vil inden udstedelse af byggetilladelse påse, at der foreligger tinglyste aftaler mellem ansøger og lodsejer om vingeoverslag. Foreligger disse aftaler ikke, vil der ikke kunne meddeles byggetilladelse.</p>	

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

			<p>Lokalplanes bestemmelser giver en lille variation i mulighederne for placering af vindmøllerne.</p>	
9	Bent Johansson Nygårdsvej 9 Højmark 6940 Lem St.	<p>a) Indsigelser ønsker hele området udtaget, mindre møllestørrelser eller som minimum at vindmøllerne nr. 5, 6 og 12 udtages - på grund af at udsigten fra indsigers ejendom ændres.</p> <p>b) Indsiger mener, at der i VVM'en mangler fotovisualiseringer fra vedkommendes ejendom.</p> <p>c) Indsiger mener, at der i VVM'en mangler visualiseringer fra Nørbyvej til Sdr. Holmegård.</p> <p>d) Indsiger mener, at støjberegningen i VVM'en er forkert/for lavt sat, idet vedkommendes ejendom ligger i den fremherskende vindretning i forhold til støj fra den nærmeste vindmølle.</p>	<p>9) Tages ikke til efterretning</p> <p>9a) Perioderne for indkaldelse af idéer og forslag samt indsigelser til temaplan for vindmøller i Ringkøbing-Skjern kommune er afholdt i overensstemmelse med retningslinjerne. Yderligere er perioden for indkaldelse af ideer og forslag til Lokalplan samt VVM for området afholdt. Der er i disse faser besluttet, at kommunen ønsker opstillet vindmøller i området.</p> <p>Projektet er vurderet som et samlet projekt og er i overensstemmelse med Temaplanens målsætninger. Kommunen finder ikke anledning til at udtage møller af projektet eller ændre på møllernes højde.</p> <p>9b) VVM redegørelsen har forholdt sig til vindmøllernes samspil med landskabet bl.a. ud fra fotostadier fra forskellige vinkler. Kommunen har vurderet hvorvidt VVM'ens fotostadier er tilstrækkelige. Dette er sket før og efter indsigelsesperioden. Kommunen vurderer at de eksisterende visualiseringer i tilstrækkelig grad belyser vindmølleområdet. Kommunen er ikke bekendt med at visualiseringer i en VVM skal foretages fra alle naboers matrikel men ud fra "worst case" steder for offentligheden.</p> <p>9c) Synsvinklen fra Nørbyvej til Sdr. Holmegård vurderes at være tilstrækkeligt afdækket via visualisering nr. 15.</p> <p>9d) Støjberegninger i VVM'en er udarbejdet ud fra det værste tilfælde, det vil sige med vindretning fra vindmøllerne direkte mod boligerne. Det faktum betyder, at VVM'ens vurderinger af vindmøllernes støj ved boligerne har forholdt</p>	

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

			sig til de mest fremherskende vindretning(er) og er derfor korrekt vurderet. Kommunen er myndighed i forhold til at føre tilsyn med at vindmølleopstiller foretager konkrete støjmålinger på beboelsesejendommene og at disse overholder støjgrænserne.	
10	Vagn S. Jensen Norbæk 16 Højmark 6950 Ringkøbing	<p>a) Indsiger mener, at vejforløbet til de 3 nordligste møller vil gennemsikre vedkommendes mark på en måde, at marken bliver for lille til at drive rationel landbrugsdrift og ønsker derfor et ændret vejforløb.</p> <p>b) Indsiger mener, at det foreslåede vejforløb vil afskærme den sydlige del af marken fra det potentielle vådområde, hvilket indsiger ikke ønsker.</p>	<p>10) Tages til efterretning. 10a) Kommunen foreslår at parterne aftaler en eventuel alternativ linjeføring indenfor det udlagte område. I modsat fald kan ekspropriering komme på tale.</p> <p>10b) Kommunen indarbejder i lokalplanens bestemmelser, at adgangsveje skal etableres på en sådan måde, at det udlagte område til potentiel vådområde ikke forhindres i planperioden.</p>	
11	Inger Margrethe Nielsen Nygårdsvej 18 Højmark 6940 Lem	<p>a) Indsiger mener, at der er vingeoverslag fra mølle nr. 7, 8 og 11 over vedkommendes skel/ejendom (matr. Nr. 72d og 2ay).</p> <p>b) Indsiger ønsker, at mølle nr. 7, 8, 9, 10 og 11 flyttes mod så langt mod øst, så lodsejerne kan få kompensation for deres gener som naboer via betaling for at møllerne står på deres jord.</p> <p>c) Indsiger mener, at kommunen har pligt til at de to forskellige projektforslag bliver samlet i ét forslag.</p>	<p>11) Tages ikke til efterretning. 11a) Opstilling af møller kræver anmeldelse til kommunens bygningsmyndighed. Bygningsmyndigheden vil inden udstedelse af byggetilladelse påse, at der foreligger tinglyste aftaler mellem ansøger og lodsejer om vingeoverslag. Foreligger disse aftaler ikke, vil der ikke kunne meddeles byggetilladelse.</p> <p>Lokalplanens bestemmelser giver en lille variation i mulighederne for placering af vindmøllerne.</p> <p>11b) En ændring af møllernes placering vil være en så væsentlig ændring, at det reelt er et nyt planforslag, som ville medføre en ny offentlighedsfase.</p> <p>Perioden for indkaldelse af ideer og forslag til Lokalplan samt VVM for området i overensstemmelse med retspraksis. Forslag til placering</p>	

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

			<p>af møller skulle have været indkommet i denne periode.</p> <p>Processen er meget fremskreden og kommunen ser det ikke formålstjenlig at afbryde processen på dette tidspunkt.</p> <p>Kommunen har på et meget tidligt tidspunkt valgt at arbejde videre med en vindmølleentreprenør som har foreslået opstilling af vindmøller på andre steder end indsigers ejendom. Dette er meddelt den anden projektentreprenør på et møde i 2008.</p> <p>Kommunen yder ikke økonomisk kompensation i sager hvor kommunen ikke har gjort sig skyldig i erstatning f.eks. ved ekspropriation. Kommunen henviser i stedet til www.energinet.dk for eventuelle kompensationsmuligheder i forbindelse med VE-loven.</p> <p>11c) Kommunen har på et tidligt tidspunkt opfordret de to projektentreprenører om at samarbejde.</p>	
12	Mads Rahbek Refstrup 3 6940 Lem	<p>a) Indsiger mener, at der er vingeoverslag fra vindmølle nr. 9 over vedkommendes matrikel, hvorfor placeringen ikke overholder afstandskrav til skel (matr. Nr. 1q).</p> <p>b) Indsiger ønsker, at den østligste række møller (nr. 7, 8, 9, 10 og 11) bliver flyttet mod øst til skellet, sådan så de lodsejere som har gener også får del i erstatning.</p> <p>c) Indsiger mener, at kommunen har en forpligtigelse til, at samle de to alternative projektforslag i ét.</p>	<p>12) Tages ikke til efterretning. 12a) Opstilling af møller kræver anmeldelse til kommunens bygningsmyndighed. Bygningsmyndigheden vil inden udstedelse af byggetilladelse påse, at der foreligger tinglyste aftaler mellem ansøger og lodsejer om vingeoverslag. Foreligger disse aftaler ikke, vil der ikke kunne meddeles byggetilladelse.</p> <p>Lokalplanens bestemmelser giver en lille variation i mulighederne for placering af vindmøllerne.</p> <p>12b) En ændring af møllernes placering vil være en så væsentlig ændring, at det reelt er et nyt planforslag, som ville medføre en ny offentlighedsfase.</p> <p>Perioden for indkaldelse af ideer og forslag til</p>	

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

			<p>Lokalplan samt VVM for området i overensstemmelse med retspraksis. Forslag til placering af møller skulle have været indkommet i denne periode.</p> <p>Processen er meget fremskreden og kommunen ser det ikke formålstjenlig at afbryde processen på dette tidspunkt.</p> <p>Kommunen yder ikke økonomisk kompensation i sager hvor kommunen ikke har gjort sig skyldig i erstatning f.eks. ved ekspropriation. Kommunen henviser i stedet til www.energinet.dk for eventuelle kompensationsmuligheder i forbindelse med VE-loven.</p> <p>12e) Kommunen har på et tidligt tidspunkt opfordret de to projektentreprenører om at samarbejde.</p>	
13	Tove Mikkelsen Engholmvej 1 6950 Ringkøbing	<p>a) Indsiger mener, at kommunen ikke har realitetsbehandlet vedkommendes ansøgning sammen med Ny Vind Aps. Indsiger klager derfor over vindmølleplanen.</p> <p>b) Indsiger mener at have dokumentation for at vedkommende ikke kan sælge sin ejendom fordi vindmøllerne ikke ligger på vedkommendes matrikel.</p> <p>c) Indsiger ønsker, at kommunen ændre placeringen af vindmøllerne sådan så den nærmeste vindmølle kommer til at stå på vedkommendes ejendom.</p> <p>d) I modsat fald ønsker indsiger, at Ringkøbing-Skjern kommune kompenserer vedkommende økonomisk.</p>	<p>13) Tages ikke til efterretning.</p> <p>13a) Kommunen har på et møde i 2008 begrundet fravalget af Ny Vind Aps's forslag om opstilling af vindmøller. Begrundelsen er at kommunen har tilsluttet sig den grundlæggende prioritering af at få mest muligt el fra vindmølleområderne i kommunen. Det omtalte projekt omhandlede væsentlig færre vindmøller end det projekt som kommunen valgte. Kommunen beklager hvis dette ikke har været tydeligt og har præciseret dette i brev til lodsejere og Ny Vind Aps.</p> <p>13b) Kommunen yder ikke økonomisk kompensation i sager hvor kommunen ikke har gjort sig skyldig i erstatning f.eks. ved ekspropriation. Kommunen henviser i stedet til www.energinet.dk for eventuelle kompensationsmuligheder i forbindelse med VE-loven.</p> <p>13c) En ændring af møllernes placering vil være en så væsentlig ændring, at det reelt er et nyt planforslag, som ville medføre en ny offentlig-</p>	

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

			<p>hedsfase.</p> <p>Perioden for indkaldelse af ideer og forslag til Lokalplan samt VVM for området i overensstemmelse med retspraksis. Forslag til placering af møller skulle have været indkommet i denne periode.</p> <p>Processen er meget fremskreden og kommunen ser det ikke formålstjenlig at afbryde processen på dette tidspunkt.</p> <p>13d) Kommunen yder ikke økonomisk kompensation i sager hvor kommunen ikke har gjort sig skyldig i erstatning f.eks. ved ekspropriation. Kommunen henviser i stedet til www.energinet.dk for eventuelle kompensationsmuligheder i forbindelse med VE-loven.</p>	
14	Initiativgruppen v/ Trine Ernst Madsen Heboltoft 47 6950 Ringkøbing	<p>a) Indsiger ønskede tidligere information om projektet. Indsiger ønsker vindmølleparken udvidet med to møller i en tredje linie – parallel med de øvrige to. Indsiger ønsker at de to møller placeres på vedkommendes ejendom. Indsiger mener, at harmonien i den tredje række kan indpasses i det samlede projekt.</p> <p>b) Indsiger sætter spørgsmål ved harmonien i det samlede projekt idet indsiger er af den opfattelse af de 5 forsøgsmøller i den vestligste række vil kunne have et andet udseende end de øvrige, uregelmæssig og forudsætte mere kørsel i området end til de øvrige vindmøller.</p> <p>c) Indsiger ønsker et møde med kommunen angående etableringen af vindmøller i Højmark (et andet projekt).</p>	<p>19) Tages ikke til efterretning.</p> <p>19a) Perioderne for indkaldelse af idéer og forslag samt indsigelser til temaplan for vindmøller i Ringkøbing-Skjern kommune er afholdt i overensstemmelse med retningslinierne. Yderligere er perioden for indkaldelse af ideer og forslag til Lokalplan samt VVM for området. Indsigelser skulle have været indkommet i disse perioder.</p> <p>19b) Se ovenstående. Kommunen henholder sig til VVM'ens visualiseringer og vurderer at opstillingerne er acceptable.</p> <p>19c) Kommunen har noteret gruppens ønske om et møde med forvaltningen angående et andet vindmølleområde ligesom gruppen har fået skriftligt svar.</p>	
15	Danmarks Naturfredningsforening Ringkøbing-Skjern Afdelingen	<p>a) Indsiger er positivt stemt overfor udpegning af området til opstilling af vindmøller, herunder forsøgsvindmøller, men ønsker, at kommunen tilbagekalder</p>	<p>14) Tages ikke til efterretning.</p> <p>14a) I Lem Kær vindmøllepark opstilles forsøgsvindmøller med en størrelse på maksimalt 150m totalhøjde. Potentielle forsøgsvindmøller</p>	

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

		<p>sit forslag til Miljøministeriet om at opstille forsøgsvindmøller på 'Stadil Ø'.</p> <p>b) Indsiger ønsker, at kommunen sikrer, at vindmøllerne i den nordlige del af Velling Mærsk vindmøllepark nedtages før opstillingen af vindmøllerne i Lem Kær vindmøllepark.</p> <p>c) Indsiger ønsker faste mål for sanering af de gamle møller.</p>	<p>på Stadil Ø er forsøgsvindmøller med en totalhøjde på over 150meter totalhøjde. Der er derfor tale om to forskellige typer forsøgsordninger. Kommunerne har blot myndighed indenfor vindmølleplanlægning på vindmøller op til 150 meter totalhøjde. Eventuelle forsøgsvindmøller på Stadil Ø ligger derfor udenfor kommunens ansvarsområde.</p> <p>14b) Kommunen har ifølge Naturklagenævns-afgørelse, ikke lovhjemmel til at kræve eksisterende vindmøller nedtaget før opstilling af vindmøller i andre udpegede vindmølleområder. Kommunen ønsker ikke at ekspropriere eller opkøbe gamle vindmøller. Der henvises til VVM-redegørelsen mht. redegørelse for nedtagning af eksisterende møller</p> <p>14c) Se ovenstående.</p>	
16	EnergiMidt	Ingen Bemærkninger.	16) Tages til efterretning.	
17	Statsforvaltningen Midtjylland	Ingen Bemærkninger.	17) Tages til efterretning.	
18	Administrative bemærkninger Miljø og Natur	<p>a) Bemærker, at Ringkøbing-Skjern kommune ikke uden tungtvejende grunde, kan dispensere fra en §3 naturbeskyttelse.</p> <p>b) Bemærker, at det er vigtigt at skrive i lokalplanen, at den i sig selv ikke er en garanti for, at kommunen efterfølgende meddeler dispensation.</p>	<p>18) Tages til efterretning.</p> <p>18a) I forlængelse af Miljøministeriets, By-og Landskabsstyrelsens opgørelse af placerings-hensyn i relation til de Statslige beskyttelses-hensyn (www.vind.mim.dk - placerings-hensyn), fremgår det at kommunen er myndighed i forhold til at vurdere, om vindmøller er forenelige med §3 beskyttelsen, herunder om vindmøller kan sameksistere med §3 beskyttelserne.</p> <p>Som følge heraf, har administrationen besigtiget områdets §3 biotoper og har i den forbindelse vurderet, at samfundets interesse i at sikre §3 biotoper er foreneligt med samfundets interesse i at der bliver opstillet vindmøller i området. Kommunen har vurderet at vindmølleopstillin-</p>	

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

			<p>gerne kan sameksistere med det der søges beskyttet i §3 udpegningen. Det vurderes, at der ikke findes flora og fauna, som vil forsvinde ved vindmølleopstillingen og at §3-området kan genetableres efter nedtagningen af vindmøllerne. Kommunen indarbejder begrundelserne i lokalplanens redegørelsesdel.</p> <p>Der vil desuden blive indarbejdet i lokalplanen, at en forudsætning for opstilling indenfor §3-område er, at der udlægges erstatningsareal i sammenhæng med eksisterende §3 område, svarende til to gange arealet der udtages.</p> <p>Desuden vil det blive præciseret i lokalplanen, at målermaster skal placeres udenfor §3-område.</p> <p>18b) Tages til efterretning og indarbejdes i lokalplanarbejdet.</p>	
	Øvrige administrative bemærkninger	<p>a) Lokalplanen er udarbejdet, så bestemmelse rummer både hovedforslaget (11 møller) og alternativet (12 møller). Administrationen anbefaler, at lokalplanen tilrettes ift. det projekt, der meddeles VVM-tilladelse til. Følgende rettelser i lokalplanen anbefales ved valg af hovedforslaget.</p> <p>Som følge af valg af at der meddeles VVM-tilladelse til hovedforslaget skal der foretages følgende rettelser i lokalplan og kommuneplantillæg.</p> <p>b) En lokalplan giver ikke handlepligt, så som udgangspunkt vil bygherre kunne nøjes med at opstille nogle af møllerne.</p>	<p>a) Lokalplanen og kommuneplantillæg konsekvensrettes, således at den kun giver mulighed for opstilling af max 11 møller (og ikke 12).</p> <p>I lokalplanforslaget er områdefaergrænsningen for den østlige række bredere end den vestlige. Dette skyldes, at møllerne i den østlige række i hovedforslag og alternativ er ikke placeret "i den samme linje"</p> <p>Administrationen anbefaler, at lokalplanafgrænsningen indskrænkes, således at den østlige række kun rummer hovedforslaget. Desuden angives byggefeltet omkring hver mølle for at præcisere placeringen og opstillingsmønstre i tilfælde af at møllerne ikke opstilles samtidigt.</p> <p>b) som ny bestemmelse i lokalplanen:</p>	

Indsigelser og bemærkninger til forslag til lokalplan 258 og kommuneplantillæg 75 med tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport - vindmøller ved Lem Kær

		<p>For at sikre, at møllerne kommer til at stå på ubrudte rækker anbefaler administrationen at følgende indsættelses som bestemmelse i lokalplanen:</p> <p>c) For at signalere, at kommunen ønsker at området udnyttes optimalt ved at alle 11 møller opsættes inden for området, indføres følgende i lokalplanen. Der er ikke mulighed for at stille et egentlig krav om at alle møllerne skal opstilles.</p> <p>d) Der er ikke overensstemmelse mellem lokalplanens redegørelse og bestemmelser vedr. kravet om fjernelse af fundamenter.</p> <p>e) Vedr. støjmålinger.</p>	<p>Vindmøllerne i den enkelte række skal opstilles i en ubrudt række</p> <p>c) som forklarende tekst i lokalplanen: Kommunen ønsker at vindressourcerne udnyttes optimalt i området ved at alle vindmøllerne opstilles.</p> <p>d) Administrationen anbefaler, at det præciseres i lokalplanens pkt. 2.4 at fundamenter skal fjernes ned til 1 meters dybde under terræn, samt at det tilføjes i både redegørelse og bestemmelse, at også målemaster skal fjernes.</p> <p>e) I lokalplanen samt VVM-redegørelse og miljørapport er der redegjort for, at Ringkøbing-Skjern Kommune vil kræve, at der efter idriftsættelse af vindmøllerne bliver lavet en støjmåling for at sikre, at grænseværdierne i bekendtgørelsen bliver overholdt.</p> <p>Administrationen foreslår at der i overvågningsprogrammet fastlægges, at denne støjmåling foretages senest 3 måneder efter idriftsættelse.</p>	
--	--	--	---	--

Anmodning om ophævelse af regionplanretningslinje

Miljøcenter Århus har i brev af 20. juli 2009 gjort indsigelse mod Forslag til lokalplan nr. 258 for et område til vindmøllepark i Lem Kær med tilhørende Forslag til kommuneplantillæg nr. 75. I indsigelsen gør I opmærksom på at planområdet ligger i et område, der i Regionplan 2005 for Ringkøbing Amt kortbilag 5 er udpeget som "potentielt areal til affaldsdeponering" og at regionplanens reservation for affaldsdeponi er bindende for kommuneplanlægningen. Miljøcenteret har derfor anmodet Ringkøbing-Skjern Kommune om at redegøre for, at den aktuelle planlægning ikke er i strid med den statslige interesse. Kommunens redegørelse følger nedenfor.

Redegørelse

Regionplan 2005
Lokalplanområde 258 er beliggende indenfor et område, der i Regionplan 2005 for Ringkøbing Amt kortbilag 5 er udpeget som "potentielt areal til affaldsdeponering". Området betegnes "Lem-Stauning". Området er ét ud af 6 udpegede områder i det tidligere Ringkøbing Amt.

Det udlagte område "Lem-Stauning" er ca. 3187 ha.

Ifølge regionplanens retningslinje 5.1.8 kan der etableres deponianlæg i ét af de 6 områder. Ved konkret udlæg af areal til deponianlæg i et af områderne skal der udlægges omkring 25-30 ha.

Udlæggene i Regionplan 2005 har baggrund i et affaldsopland bestående af 28 kommuner, hvoraf 10 er samarbejdskommuner i Ribe og Vejle amter. Det samlede befolkningsgrundlag er **385.000 indbyggere**.

Ved udlægning af deponier i det gamle Ringkøbing Amt, havde man en forventning om følgende samlede mængder deponiaffald:

2008: 46.946 ton
2012: 45.978 ton (Kilde: Rambøll's rapport 2001 "Deponisamarbejde i Ringkøbing Amt" side 8 stk. 3.2)

Deponisamarbejde

Ringkøbing – Skjern kommune er i dag medlem af Deponi-net som er et fælleskommunalt affaldsselskab stiftet i medfør af lov om kommunal styrelse §60 stk. 1.

Åbningstider	9.30 - 15.00	Telefontider	8.00 - 15.30
mandag – onsdag	9.30 - 15.00	mandag – onsdag	8.00 - 15.30
torsdag	9.30 - 16.45	torsdag	8.00 - 17.00
fredag	9.30 - 13.00	fredag	8.00 - 13.30

Selskabet er et andelselskab, som ejes af følgende kommuner: Fanø, Hedensted, Hemming, Ikast-Brande, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg og Viborg. **Befolkningsgrundlaget i Deponi-net er 414.326.**

Selskabets formål er at håndtere deponiegnethet affald, herunder at etablere og drive deponeringsanlæg. Subsidiært at købe deponeringskapacitet, eller indgå aftaler med anlæg, som sikrer forsvarlig deponering af affaldet.

Deponi-Net forventer en samlet deponi mængde fra medlemskommuner på ca. **27.200 ton/år i 2009**. (Heraf andragende Ringkøbing – Skjern kommune i 2008 med ca. 4000 ton.)

Sammenligningsgrundlag

Efter kommunalreformen er affaldssamarbejderne i det tidligere Ringkøbing Amt ændret, således at samarbejderne ikke følger de samme oplande som tidligere. Med baggrund i at befolkningsgrundlaget i Deponi-net er større end i grundlaget for Regionplan 2009 vurderer vi, at affaldsmængderne i det store hele er tilsvarende, hvilket vi lægger til grund for beregningerne nedenfor. **Dvs. at vores vurdering er, at deponimængderne i oplandskommuner jf. Regionplan 2005 samlet ikke vil have et større forventet mænge deponi end 27.000 ton / år i 2009.**

Områdets rummelighed

1 m³ rummer ca. 0,285 ton deponiaffald – (Beregning foretaget ud fra et gennemsnit af de faktiske mængder der i dag køres via deponi-net til deponi.)

Dvs. at et område på 30 ha vil kunne rumme ca. 277.000 ton svarende til en kapacitet på 27 år, hvis det bygges op i en højde på 8,5 meter (alm. højdegrænseplan).

Indenfor det potentielt udlagte område "Lem-Stauning" på 3187 ha vil der tilsvarende være en rummelighed på 2850 år.

Tilsvarende vil et areal svarende til lokalplanområdet (ca 70 ha) have en kapacitet på ca. 62 år. Udtages også arealet mellem mølleme (samlet ca. 130 ha), svarer dette til en kapacitet på 117 år.

Det vil sige, at opstilling af vindmøller ved Lem Kær vil medføre, at der udtages en kapacitet på ca. 2 % (lokalplanområdet) hhv. 4% (lokalplanområde inkl. arealer mellem mølleme).

(I det opstillede er ikke medregnet konsekvensområde jf. regionplanretningslinje 5.1.10)

Væsentligt fald i affaldsmængder

Forskellen på de forventede mængder deponiaffald (46.946 ton i 2008) ved udpegningen i Ringkøbing Amt og den reelle mængde (ca. 27.000 ton i 2009) antyder, at der er sket et væsentligt fald i deponimængderne siden udpegningen af de potentielle deponiområder. Samlet er der et fald på ca. 43%.

Denne formodning sandsynliggøres af at det fremgår af kommunens statistikker fra de seneste år, at der er et tilsvarende fald i mængderne. Endvidere kan det nævnes at der frasorteres flere og flere fraktioner ud af deponiaffaldet til genbrug og forbrænding.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at dette fald i deponimængder så rigeligt vil opveje, at man reducerer det potentielt udlagte areal med få %.

Det findes således fuldt forsvarligt at reducere det oprindeligt udlagte potentielle areal, idet den tilbageværende potentielle kapacitet fortsat vil være væsentligt større end oprindeligt forudsat.

Eksisterende kapacitet.

Endvidere er der ikke taget højde for eksisterende kapacitet i eksisterende deponianlæg.

Deponi-Net anvender i dag Reno Djurs der har en kapacitet på ca. 2. mill ton til deponi, med mulighed for udvidelse. Endvidere kan nævnes Esbjerg og 4S (Skive) der hver har en kapacitet på ca. 1 mill. Ton. Tandskov i Silkeborg er i gang med at ansøge om en overgangsplan med mulighed for deponi på 200.000 ton.

Lokalplanområdets egnethed til deponi

En konkret og dybdegående vurdering af områdets egnethed til deponi vil være omfangsrig.

Ser man på delområdet i og omkring lokalplanområdet, må man konstatere, at de hydrogeologiske forhold ikke er velundersøgte og derfor kan vi ikke umiddelbart vurdere risikoen i forhold til grundvandsmagasinerne. Men området er i høj grad lavbundsområde og landvindingslag med afvanding til Ringkøbing Fjord som er udpeget NATURA2000 område og prioriteret naturtype Kystlagune. Udpegningen som prioriteret naturtype er en skærpende omstændighed i forbindelse med administration af NATURA2000 områder. NATURA2000 udpegningerne har ikke indgået med særlig vægt ved arealudpegningen i Regionplanen, men vil have væsentlig betydning ved konkret udpegnings af en deponiplacering. For alle 6 områder er der problemstillinger i forhold til NATURA2000, men Ringkøbing Fjord alene er udpeget som prioriteret naturtype.

Delområdet hvor vindmøller ønskes placeret vurderes umiddelbart som det mest uhensigtsmæssige i forhold til afstrømning til Ringkøbing Fjord, da arealet er beliggende midt i Venner Å systemet og dermed stor risiko for afstrømning af perkolat til fjorden.

Anmodning om ophævelse af regionplanretningslinje.

Ringkøbing-Skjern Kommune anmoder hermed om at regionplanretningslinje 5.1.8 for så vidt angår lokalplanområdet op-

hæves ved endelig vedtagelse af lokalplan nr. 258 for et område til vindmøllepark i Lem Kær nordvest for Lem. Der henvises til det vedlagte skema om ophævelse af regionplanretningslinje. (det bemærkes at lokalplanområdet forventes reduceret med få ha ved den endelige vedtagelse som følge af at der meddeles VVM-tilladelser til hovedforslaget, hvormed den alternative opstilling udgår af lokalplanen).

Det bemærkes at der mellem de to møllerækker (udenfor lokalplanområdet) er en rummelighed på ca. 60 ha (eller ca. 30 ha når der ses bort for § 3-områder), hvormed der teoretisk er en mulighed for affaldsdeponi mellem møllerne.

Alternativt anmodes om at området udtages i møllernes levetid (20-30 år), således at der på tidspunktet for nedtagning af møllerne tages stilling til hvorvidt området skal genindtages som potentielt deponiområde eller til fornyelse af evt. nye vindmøller.

Forslag til lokalplan nr. 258 med modtagne indsigelser og bemærkninger forventes behandlet i Byrådet den 15. august 2009 med henblik på endelig vedtagelse.

Jeres svar på vores anmodning om ophævelse af regionplanretningslinjen ønskes derfor inden den 15. september, hvis det er muligt.

Vedr. potentielle vådområder

Miljøcenteret har desuden bemærket, at det ikke af lokalplanens bestemmelse fremgår, at det potentielle vådområde sikres.

Kommunen er enig heri, og vil ved den endelige vedtagelse af planen indføre følgende bestemmelser, der sikrer at eventuelle målemaster, vindmøller, adgangsveje og arbejdsarealer bliver etableret på en sådan måde, at det udlagte område til potentielt vådområde ikke forhindres i planperioden.

Som ny bestemmelse på side 19 under afsnit 5 indsættes:

"Ved opstilling af vindmøller og målemaster inden for område udlagt som lavbundsområde, der er potentielt nyt vådområde skal vindmølle og målemaster inklusiv fundamenter etableres på en sådan måde, at det potentielle vådområde kan realiseres."

Som forklarende tekst i højre spalte indsættes:

"De to nordvestlige møller er placeret inden for område udlagt som lavbundsområde, der er potentielt nyt vådområde. Bestemmelsen medfører, at projektet skal projekteres, således at vindmøllerne ikke er til hinder for, at der på et senere tidspunkt kan etableres vådområde. Dette kan f.eks. ske ved at møllerne gives et ekstra højt fundament, for at sikre mod, at selve mølletårnet kommer til at stå i vand."

Ringkøbing-Skjern Kommune
Planafdelingen

Sendt pr. mail til: planlagn@rksk.dk

Fravalg af indsigelse mod forslag til lokalplan nr. 258 for et område til vindmøllepark i Lem Kær med tilhørende forslag til kommuneplantillæg nr. 75

Miljøcenter Århus har i brev af 20. juli 2009 gjort indsigelse mod ovennævnte planforslag med den begrundelse, at planlægningen er i strid med retningslinje 5.1.8 vedr. reservation til affaldsdeponi i Regionplan 2005 for Ringkøbing Amt. Det er samtidig tilkendegivet, at indsigelsen kan frafaldes og retningslinjen ophæves for det konkrete planområde, hvis Ringkøbing-Skjern Kommune kan redegøre for, at det aktuelle plantillæg er ubetænkeligt i forhold til arealreservationen til affaldsdeponi.

Ringkøbing-Skjern Kommune har i brev af 8. september 2009 fremsendt en redegørelse til Miljøcenter Århus.

Miljøcentret finder, at redegørelsen danner grundlag for, at indsigelsen hermed kan frafaldes og samtidig kan retningslinje 5.1.8 i Regionplan 2005 betragtes som ophævet for det konkrete planområde ved den endelige vedtagelse af lokalplan og kommuneplantillæg.

Med venlig hilsen

Ejler Toft Jensen
Arkitekt

Retningslinjen ophæves i medfør af § 3, stk. 7, i lov nr. 571 af 24. juni 2005 om ændring af lov om planlægning, (Udmøntning af kommunalreformen), jfr. § 19, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 1126 af 26. september 2007 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til By og Landskabsstyrelsen og Miljøministeriets miljøcentre. Der gøres ligeledes opmærksom på, at miljøcentrets gennemgang ikke omfatter legalitetskontrol.

LEM KÆR fokusgruppe

Ringkøbing-Skjern Kommune
Politisk-Administrativ Sekretariat

02 SEP. 2009

Modtaget

Til byrådet og byrådsmedlemmerne i
Ringkøbing-Skjern kommune

Den 1. September 2009

Vindmøller i LEM KÆR.

Som fokus gruppe er vi som bekendt ikke imod vindmøller og andre CO₂ neutrale energi kilder, men alene den forhastede og mangelfulde planlægning kommunen søger at gennemføre, uden overordnede politikker og strategier.

Efter vor opfattelse gennemføres planlægningen uden der er drøftet og vedtaget overordnede politikker og strategier.

Disse politikker og strategier bør i et demokratisk samfund som det danske, gennemføres ved fremlæggelse af konsekvens analyser af flere forskellige politikker og strategier, hvor andre planlægnings emner såsom natur- og bosættelsesplanlægning inddrages og gøres til genstand for en politisk dialog med borgerne for den endelige politik og strategi fastlægges og planlægningen gennemføres.

Vi opfordrer derfor byrådet til at standse gennemførelsen af ikke endeligt vedtagne planer, og overlade det til det nye byråd at få gennemført en ordentlig demokratisk proces efter byrådsvalget, således at der bliver en bred forståelse for hvorledes vor kommune vil deltage i løsningen af vort samfunds energi udfordringer.

Vedrørende LEM KÆR projektet har vi forståelse for VESTAS kommercielle interesse i at få opstillet en eller flere forsøgs-/demonstrationsmøller i forbindelse med den kommende miljøkonference.

Vi har derfor forståelse for at det tillades, at der rejses 1-5 møller på max. 150 m højde i området.

Vi mener med reference til VVM redegørelsens side 117, at møllerne bør være nr. 2, 3, 4, 9 og 10 da disse efter vor mening giver mindst mulige gener for vort lokalsamfund og den omgivende natur. Ligeledes friholdes § 3 områder for møller.

Med venlig hilsen

LEM KÆR fokusgruppe

Mads Andersen | Willy Holck | Peter Lambæk | Bent Johansson
Bent Johansson

Kontakt person Bent Johansson
Nygårdsvej 9, Højmark
DK- 6940 Lem St
Danmark

Tlf.: (+45) 96744444
Mob.: (+45) 40109667
Fax.: (+45) 97343706

Supplerende bilag til punkt nr. 9 på dagsordenen til Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 8. september 2009 - Lokalplan 258 og tillæg 75 til kommuneplan med tilhørende VVM-redegørelse og miljøvurdering - vindmøller ved Lem Kær

Lem Kær Fokusgruppe har fremsendt vedlagte brev efter fristen for modtagelse af bemærkninger og indsigelser til lokalplan 258 mv. Brevet vedlægges til orientering.

Administrationen anbefaler følgende svar på brevet:

Ringkøbing-Skjern Kommune vedtog i april måned 2009 Temaplan for vindmøller, og forbereder p.t. offentliggørelse af den vedtagne plan. Herunder vil alle, der har fremkommet med bemærkninger og indsigelser til planforslaget få svar herpå.

Kommunen er af den overbevisning at planprocessen omkring Temaplanen er foregået i henhold til planlovens bestemmelser og retspraksis. Herunder er der vedtaget overordnede målsætninger for vindmølleplanlægningen på baggrund af kommunens overordnede politikker og strategier.

Kommunen agter at færdiggøre Temaplanen samt fortsætte planlægningen for vindmøller i henhold til Temaplanen.

Vedr. Lem Kær

Projektet er vurderet som et samlet projekt og er i overensstemmelse med Temaplanens målsætninger. Kommunen finder ikke anledning til at udtage møller af projektet.

3. september 2009